

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredni dodatki in priložnosti.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zaloga vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Poznamo naša stila velja 10 binarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Kraljeva ulica: št. 5 telefon št. 85

Zalosten konec Ribnikarjeve afere.

V zadnji seji deželnega zbora kranjskega je odgovarjal deželni glavar dr. Šusteršič tudi na interpelacijo narodno - naprednih poslancev glede ovadbe deželnega odbora v Ribnikarjevi zadevi. Po mnenju katoliških žurnalistov je bil njegov odgovor tak, da je liberalcem »zaprl sapo«, in da je »moral liberalce konstermirati«. Škofovo glasilo »Slovenec« pa se hoče neprijetne mu blamaže, ki so jo doživeli klerikalci z gonjo proti Ribnikarju, na lep način otresti. Odgovor deželnega glavarja dr. Šusteršiča porabi, da dokazuje pod gorenjim naslovom kako so se v Ribnikarjevi aferi blamirali — liberalci!

Odveč je pričakati se s klerikalci glede dalekosežnosti neuspeha, ki ga je dosegel deželni odbor z ovadbo Ribnikarja pri državnem pravdnistvu. Odgovor deželnega glavarja v tej zadevi pa je tak, da ne more in ne sme ostati brez odgovora. Dr. Šusteršič je namreč odgovarjal tako jezuitsko zavito, da njegov odgovor lahko napravi v javnosti čisto drugačno mnenje o zadevi, kakršno je v resnici. Posamezni deli njegove izjave lahko javnost naravnost mistificirajo.

Deželni glavar trdi v odgovoru na interpelacijo, da se zasliševanje priči ni vršilo na podlagi »Slovenec«-ovih notic, marveč na podlagi »uradnega obvestila ljubljanskega magistrata, oziroma policije«. Po tej izjavi deželnega glavarja misli javnost, da je magistrat, oziroma policija ovadila Ribnikarja in da je deželni odbor slučajno radi ovadbe bil opozorjen na Ribnikarja. Stvar je pa ravno nasprotna!

Ovadba, ki jo je vložil deželni odbor dne 3. maja t. l. s svojo števil. 1618 na državno pravdnistvo se začneja dobesedno tako-le:

»Dne 21. novembra 1911 je v Ljubljani izhajajoči dnevnik »Slovenec« v števil. 267. prinesel med ljubljanskimi novicami članek z naslovom: »Jutro in naša mestna policija.« V tem članku se dolgi nekega mestnega uradnika ljubljanskega, da se je udeležil znanih demonstracij dne 18. septembra 1908, ki so tako mesto Ljubljana, kakor tudi njega davkoplačevalce silno oškodovali.

V istem članku se očitata tudi mestnemu policijskemu svetniku Lavtarju pristransko postopanje v tej zadevi. To je dalo deželnemu odboru povod, da je kot nadzorovalna oblast o stvari poizvedoval in dognal sledeče: Glede očitke pristranosti je g. vitez pl. Laschan kot komisar za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane pozval obdolženega gospoda, da se izjavi. Dotično izjavo predlagam pod/1. Ovadbo z dne 23. septembra 1908 števil. 30708, na katero se sklicuje uradna izjava g. pol. svet. Lavtarja, je najti v spisih m. mag. z nadpisom »Demonstracija«. Ti spisi so sedaj pri deželnem odboru, ker pove pod/1 priložena uradna izjava, da je mestni uradnik, ki se je udeležil demonstracij, tržni nadzornik Adolf Ribnikar, je dež. odbor o stvari natančneje poizvedoval ter dognal sledeče:.....

Iz ovadbe deželnega odbora samega je torej razvidno, da je baš on začel vršiti poizvedbe in sicer na podlagi »Slovenec«-ove notice. Tem značilnejše je postopanje deželnega odbora, ker je znano, da je bila cela gonja proti Ribnikarju od klerikalcev umetno vzprijazena.

Naročena je bila notica v »Slovenec«, na katero se sklicuje gorej omenjena ovadba deželnega odbora. Poznana je celo dotična oseba, ki jo je spisal na željo klerikalcev. Naročena je bila dotična notica za »Slovenec« za časa Laschana, torej v dobi, v kateri so klerikalci lahko na magistratu poljubno izrabljali položaj. Značilno za to ero je priznanje deželnega odbora, da je v njej dobil policijske spise od mestnega magistrata, v katerih on ni nadzorovalna instanca! Na magistratu se je torej naravnost zlorabila uradna oblast, ako se je dovolilo na ljubo klerikalcem, da je deželni odbor dobil akte od mestne policije, ki bi jih sicer pod nobenim pogojem dobili ne smel.

Ze samo ta dejstva zadostno pojasnjujejo postopanje deželnega odbora. »Uradno obvestilo« mestnega magistrata, oziroma policije, ki ga omenja dr. Šusteršič, ni drugače kot akti iz leta 1908 in Laschanovo poročilo o zaslišanju Lavtarja. Da je deželni odbor zasliševal priče šele na podlagi tega materijala že radi verjamemo, a »Slovenec« mu je dal zato povod, cela gonja pa je bila umetna in zlobno napeljana. Če je deželni glavar hotel sedaj vsvariti s svojim odgovorom v javnosti mnenje, da je bilo postopanje deželnega odbora

slučajno in zlasti če je hotel z omembo »uradnega obvestila mestnega magistrata oziroma policije« zvaliti krivdo na magistrat, je javnost vedoma in hotoma varal.

Deželni glavar je pa tudi v nadaljevanju svojega odgovora zastopil skušal oprati deželni odbor. Zatrjeval je, da je deželni odbor moral izpolniti »svojo dolžnost in napraviti ovadbo pri državnem pravdnistvu proti Ribnikarju. Ta izgovor malo pristojta ljudem, ki so na tak zloben način prišli do »obremenilnega materijala«. Sicer bi pa ne ugovarjali, ako bi deželni odbor napravil ovadbo na državno pravdnistvo na podlagi poprej omenjenega »uradnega obvestila« mestnega magistrata oziroma mestne policije.

A zakaj je deželni odbor sam vršil predpoizvedbe, oziroma predpreiskavo? Njegova dolžnost bi bila »uradno obvestilo mestne policije« odstopiti državnemu pravdnistvu, ne da bi dr. Pegan preje zasliševal priče. Baš v tem leži cela nehotetost deželnega odbora. Klerikalci so hoteli porabiti uradno oblast in svo moč deželnega odbora zato, da so lahko pod njegovim moralnim in materijelnim pritiskom zasliševali priče! Na čisto nezakonit način se je vršilo proti Ribnikarju predpreiskavo pri deželnem odboru! Ribnikar ni imel nobene garancije, da se ni pri deželnem odboru na priče vplivalo njemu na škodo. Ribnikar ni mogel kontrolirati, če se ni pri deželnem odboru pričam sugeriralo čez štiri leta napačno izpoved. Tri priče so celo pri glavni razpravi pod prisego potrdile, da je deželni odbornik dr. Pegan falzificiral in potvoril njihove izpovedi! S tem pa še ni konec značilnega postopanja deželnega odbora. Deželni odbor je v svoji ovadbi na državno pravdnistvo indirektno zahteval, da se Ribnikar den v preiskovalni zapor!

V ovadbi deželnega odbora na državno pravdnistvo stoji namreč dobesedno ta-le pasus:

»Zdi se mi važno, vse te okolnosti naznaniti c. kr. drž. pravdnistvu, da isto preiskuje, če in v koliko je bil Adolf Ribnikar duševni provzročitelj tako usodepolnih septembriških dogodkov. Pri deželnem odboru zaslišani mestni policijski stražniki so vsi zapovrstjo izjavili, naj se jih nikar ne izda, ker se boje maščevanja Ribnikarjeva, ako se izve, da so oni povedali, kar jim je znano. To navajam radi tega, ker sem pre-

pričan, da bi preiskava, ki bi se vršila proti Ribnikarju, ako bi bil na prostem, gotovo trpela pod vplivom Ribnikarja ter njegovih ožjih somišljenikov na magistratu in izven tistega.

Deželni glavar ni tudi v tem oziru niti z besedico opravičil deželni odbor. Če dr. Šusteršič odgovarja, da deželni odbor ni imel nobene ingerence, da se je dvignila obtožnica proti Ribnikarju je sicer res, a ker je zamolčal, da je deželni odbor tiral Ribnikarja na najbrezvestnejši način v preiskovalni zapor, je jasno, da njegov odgovor ni drugega kot sofistično in predrzno zavijanje!

Kar se pa tiče osebne odgovornosti deželnega glavarja glede zapisnika priči pri deželnem odboru, opozarjamo samo na to, da je sodniško dognano, da se je pri deželnem odboru falzificiralo in potvarjalo izjave priči. Deželni glavar se po tej »odgovornosti« identificiral s Peganom in Lampetom, ki sta vpriporila in izvedla gonjo proti Ribnikarju. Lampe je podpisal klasično ovadbo deželnega odbora na državno pravdnistvo, dr. Pegan pa je kot odvetnik deželnega odbora zasliševal priče.

Odgovor deželnega glavarja na interpelacijo naprednih poslancev ni z ničim opravičil deželnega odbora. Črni madež leži še naprej na deželni hiši in bo še vtisnjen na vse veke, ker ga ni sredstva, ki bi mogel izbrisati hudobijo in blamažo deželnega odbora kranjskega iz leta 1912. Zato pa nam nič ne škoduje in tudi klerikalcem ne koristi, če »Slovenec« piše o »konstermiranju«, o »zaprti sapi« ter o »blamaži« pri liberalcih. Človek, ki bi klerikalcem verjel, da so se blamirali v Ribnikarjevi aferi liberalci, bi moral hoditi po možganih. Ribnikarjeva afera je res vzela zalosten konec. Ta zalostni konec pa bo za vselej z debilimi črnimi črkami zaznamovan v zgodovini narodnih izdajic slovenskega rodu. Zalosten konec je vzela Ribnikarjeva afera le za deželni odbor in S. L. S., ki so zastoj vpriporili toliko najgrših in najotudnejših dejanj proti Ribnikarju in narodno - napredni stranki.

Štajersko.

Celjske novice. Uradniška zadruha za stavbe lastnih domov je pričela s svojim delovanjem. Na mestnih zemljiščih v smeri od nove ljudske šole proti državnim

železnici se že stavi 3 hišice, 2 se bode ta priče staviti v najkrajšem času. Proračun za stavbo teh 5 hišic znaša s stroški za zemljišče vred 96.000 K. Nova zadruha se poslužuje ugodnosti znanega stanovanjskega državnega fonda. Ako se bode s tem delom nadaljevalo, se bode zadovoljivo odpomoglo pomanjkanju zdravilnih stanovanj v Celju, kjer se zadnja leta ni ničesar več zidalo. Kar je novih hiš, so vse slovenske, Nemci ne stavijo ničesar več. — O Lindauerjevem konkurzu se po mestu malo sliši. Različni nemški denarni zavodi in tudi posamezniki pa bodo trpeli ogromne izgube, to je že gotovo. Stavbeno podjetništvo je prevzelo sedaj Lindauerjeva žena in — obrat gre naprej. V Celju je vse mogoče. — Zaveza avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev ima dne 10. 11. in 12. avgusta v Celju svojo XXIV. glavno skupščino. Natančen spored bomo še priobčili, za danes opozarjamo samo na koncert, ki se vrši ob tej priliki v soboto, dne 10. avgusta zvečer v veliki dvorani Narodnega doma. Slovenski meščani bi naj šli pripravljalnemu odboru na roko, da bi naši gostje ne bili prisiljeni si iskati prenočišča po nemških gostilnah. Za eden ali dva večera bo lahko oddala marsikatera slovenska rodbina po eno postelj. — Ranjen dijak. V tukajšnje bolnišnice so pripeljali iz Zidanega mosta dijaka Gvidona Krapčiča. Mlatilni stroj mu je na desni roki tri prste popolnoma odtrgal. — Nepotrebna in škodljiva bojazn. Mnogi naši trgovci in obrtniki imajo ali samonemške ali pa tako previdno okrajšane in spačene napise, da tujec ne spozna na njih Slovenca. Pravijo, da si nočejo odbiti nemških strank. To je pa docela nepotreben in škodljiv izgovor. Nemci imajo vsi samo nemške napise — in vendar zahajajo k enemu in drugemu zaradi dobrega blaga tudi slovenske stranke. Kažejo pa, da se ne boje. Drugače je pa z našimi ljudmi! Če pridejo sedaj politi slovenski, hrvaški ali češki letoviščarji sem, že na kolodvoru ne vedo kam: edini slovenski hotel ima namreč tam sluga, ki priporoča z glasom in napisom na kapi »den weissen Ochsen«, ne pa »belega vola«. In če gredo po mestu, se jim ravno tako godi z marsikatero trgovino. Včasih vidi sicer slovensko ime, ni pa pripisa: Zaloga špecerijskega ali manufakturnega blaga itd. Čemu se boji-

LISTEK.

Lepi striček.

(Bel - Ami.)

Francoski spisal Guy de Maupassant. — Prevel Oton Zupančič.

(Konec.)

Potem so se razlegli človeški glasovi ter so zaplavali preko sklonjenih glav. Vauri in Laudeck od opere sta pela. Dim kadila je raznašal zlahten vonj in pred oltarjem se je vršilo sveto opravilo; Bog-clovek, ki ga je pozval njegov svečenik, se je spustil na zemljo, da blagoslovi baronu Georgesu Du Royu zmago-slavje.

Lepi striček, klečeč poleg Suzanne, je bil povesil glavo. V tem trenutku se je čutil skoraj vernega in pobožnega, ves hvaležen božanstvu, ki ga je tako podpiralo in obsipalo s svojo milostjo. In ne da bi sam prav vedel, na koga se obrača, ga je hvalež za svoj uspeh.

Ko je služba božja minila, se je vzravnaval, dal svoji ženi roko, ter odšel v žagež. Tedaj se je začel brezkončni obhod povablencev. Geor-

ges, prevzet veselja, se je zdel same-mu sebi kralj, ki se mu prihaja narod klanjat. Stiskal je roke, jecjal besede, ki niso ničesar pomenile, pozdravljal in odgovarjal na poklone: »Zelo ste ljubezljivi.«

Kar zapazi gospo de Marelle; in spomnil se je vseh poljubov, ki ji jih je bil dal, in ki mu jih je ona vrnila, spomnil vseh njenih objemov in prele-sti, njenega glasu in slasti njenih ust-nic — in ta spomin mu je pognal v kri burno poželenje po nji. Bila je lepa, elegantna, s svojim pobačnim obrazom in živahnimi očmi. Georges je pomislil:

»Kljub vsemu, kako čedna ljubica!

Bližala se mu je malo v zadregi, malo vznemirjena, ter mu je segla v roko. Prijel jo je in jo je pridržal v svoji. In tedaj je začutil tajni poziv teh ženskih prstov, lahni stisk, ki odpušča in sprejema. In on sam jo je stiskal, to drobno roko, češ: »Se vedno te ljubim, še vedno sem tvoji!«

Oči so se jima srečale, smehljajoče, bleščeče, polne ljubezni. Zašepetala je s svojim dražestnim gla-som:

»Na svidenje kmalu, gospod!«

Veselo je odgovoril:

»Kmalu na svidenje, gospa.«

In odšla je.

Druge osebe so se rinile proti njemu; gneča se je valila kakor re-

ka pred njim. Naposled se je tok zredčil, zadnji udeleženci so se porazšli. Georges je prijel Suzanne pod pazduho, da bi šel skozi cerkev nazaj.

Bila je polna ljudi, zakaj vsak se je bil vrnil na svoj prostor, da bi ju videl, kako pojdetta skupaj iz cerkve. On je hodil počasi, z mirnim korakom, glavo pokonci, oči uprte v odprtino velikih vrat, ki je bila vsa v solncu. Po vsem životu ga je zgrinjala tista mrzla zona, ki nas stresa, kadar se čutimo neskončno srečne. Nikogar ni videl. Misli je samo nase.

Ko je dospel do traga, je zagledal zbrano množico, temo ljudi, hrumečih ljudi, ki so prišli semkaj radi njega, Georges Du Roya. Pariško ljudstvo ga je gledalo in mu zavidalo.

Ko pa je dvignil oči, je uzrl tam zdolaj za Concordskim trgom državno zbornico. In bilo mu je, kakor da mu je skočiti od Madelenskega portala do portala burbonske palače.

Polagoma je stopal po stopnišču med dvema vrstama gledalcev. A on jih ni nič videl; misel mu je šla nazaj in pred razvnetimi očmi mu je plavala v jarkem solncu podoba gospe de Marelle, ki si ravna pred zrcalom kratke kodre na seneh, ki so ji bili vselej zmršeni, kadar je vstala iz postelje.

Na kmetih.

Tri mesece sem se presrečno veselil svojega letošnjega dopusta. Sedva sem se ga veselil samo med uradnimi urami, kajti zunaj urada se znam še na prijetnejše načine razveseljati. Ob sebi se pač tudi razume, da sem bil namenjen preživeti svoj dopust v Ljubljani. Tu — sem si rekel — imam prijazno stanovanje s separiranim vhodom, skrbno postrežbo, dobro in ceneno hrano, izprehodov na izber, zraka najboljše kvalitete, kolikor si ga le poželim, družbe kolikor hočem, moške, ženske in mešane, v kavarnah toliko časopisov, da bi se mi zmešalo, če bi jih hotel vse prečitati in sploh vse tiste udobnosti, ki jih mestni človek neizogibno potrebuje, če naj bo zadovoljen.

Teden pred nastopom dopusta sem svoj namen razodel prijateljem, ki so me takoj začeli maltretirati, kakor da sem kak učitelj, ki se je zameril deželnemu šolskemu svetu. Strašno so me podajali in pestili. Trikrat na dan so mi s prepričevalnimi besedami dopovedovali, da sem norec, izreden norec, kapital - norec in popoln tepec, če preživim svoj dopust v Ljubljani in me z brutalno brezobzirnostjo izročali javnemu zaničevanju. Kar po sili in na vsak

način so me hoteli spraviti iz mesta. Eni so mi priporočali modna letovišča, drugi so me spravljali na gore, tretji so me podili na morsko obal, četrti so me silili, naj grem na kmete, v kraj, kjer se ni bilo nikdar nobene-ga letoviščarja. Napadali so me, zasmehovali so me in terorizirali so me toliko časa, da so me pripravili ob vso preudarnost, zlomili mojo voljo, pomandrali moji sklep, mi vtepli mnenje, da sem norec in končno izsilili od mene s častno besedo pod-porito obljubo, da pojdem »vsaj za ne-kaj dni« kamorsibodi na deželo.

Nisem se odločil ne za kako modno letovišče niti za kako vas, kjer še ni bilo nikoli nobenega leto-viščarja, marveč za kraj, o katerem mi je bilo znano, da ima prijazno le-go in poseben hotel in kjer je več rodo-vin srednjega stanu, v zadnjih treh letih brez hudih posledic prebi-lo nekaj tednov. V kraju je fara, po-šta, trirazredna šola in železniška postaja tudi ni preveč oddaljena od Ljubljane. Naročil sem si dve novi obleki, kupil nov dežnik in nove čevlje ter kavčuk - plašč, se izvežbal v raziranju in se končno odpravil na pot.

Že koj začetek je bil hud. Komaj sem se bil vsedel in kupe gorenjske-ga vlaka, se je začel dirindaj. Vagoni so bili vsi natlačeni polni. Sedel sem v kupeju komaj pet minut in sem že

mo? V mestu nas je več ko tretjino, okolica je slovenska. Cim odločnejši smo sami, tembolj nas bodo vpoštevali okoličani. Naše trgovine in obrti so dobre in trdne — zato stopimo lahko korak naprej. Jakoviča ni rešil Jakobitsch, kdor leže v Celju v nemškutarski tabor, je zgubljen. Priporočamo to zadevo strokovnim društvoma trgovcev in obrtnikov v pretres.

Iz Celja. Kakor smo že poročali, priredi pripravljali odbor za XXIV. glavno skupščino Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev v soboto, dne 10. avgusta zvečer v veliki dvorani celjskega Narodnega doma koncert, na katerega vsopredajo so predavanja žalskega salonskega orkestra, šentjurskega kvarteta, samospevi, violon - soli itd. Poseben učiteljski mešan zbor bo prvič pel dr. A. Schwaba »Kanglico« s spremljevanjem klavirja in harmonija. Začetek zvečer ob 8. uri, vstopnina 2 kroni. Koncert bo za nas mal umetniški dogodek, zato opozarjamo posebej nanj celjsko meščanstvo.

Iz Gradca. Klerikalno časopisje pisari nekaj o nedostojnostih, ki so jih boja zakrivali nekateri člani tukajšnjega slovenskega telovadnega društva »Sokol« na veselici čukov dne 21. junija. Ne vemo, kakšen smisel in korist za graške Slovence imajo taki zlagani in popolnoma neosnovani napadi. »Sokol« je doslej mirno deloval v smislu svojih pravil in v svojem delokrogu ter mu je bil malo mar za čuče in tiste mlade klerikalne petelinčke, ki se menda shujskarijo in z izživljanjem preprirov med graškimi Slovenci vadijo za znano klerikalno politično »delovanje« v domovini. Na čukarski slavnosti ni bilo nobenega sokola, ki bi se bil prepiral ali izzival. Ker pa baš klerikalci že pišejo o preprih, jih spomnimo, da je došlo meseca marca na »Domovini« veselico nekaj članov »Kresa« in »Čuka«. Eden izmed čukov, ki je vsak dan hodil v turnarski obleki po Gradcu, je tam prigovarjal javno nekaterim članicam »Domovine«, naj odstopijo od tega društva in gredo v »Kres«. Kljub tej netaktnosti in grde-mu zlorabljanju našega gostoljubja smo molčali, ker si želimo tu v Gradcu, sredi med najhujšimi svojimi sovražniki, miru. Delavstvo je očividno tudi našega mnenja, saj so se »Sokolove« in »Domovine« vrste zadnji čas precej ojačile. In to je najboljši odgovor na brezvestno »Slovenčev« hujskarijo in obrekovanje.

A. M. Slomšek in dr. M. Napotnik. Iz duhovniških krogov smo prejeli in priobčujemo: »Dr. Koroščeva stranka prireja sedaj po celi deželi takozvane Slomškove slavnosti, na katerih posamezni govorniki — zlasti Slomškov životopisec dr. A. Medved — pretirano hvalijo in povzdigujejo zasluge in delo prvega lavantinskega škofa s sedežem v Mariboru. Ta Slomškov kult hoče Koroščeva struja izrabiti predvsem v ponižanje in zapostavljanje sedanjega škofa. Dr. Napotnik tudi čuti, kam pes taco moli — in se je ob priliki neki deputaciji skrajno nepovoljno izrazil o dr. Medvedovem pretiranem Slomškovem slavljenju. Čudno se nam zdi, da »Straža« navzlic ogromnemu škofovemu donesku za njen obstoj dr. Korošček-Hohnjec-Medvedove aspiracije podpira in nima za svojega krušnega očeta niti ene dobre besede. To je pa že več ko nevhvaležnost! Na Slomškovih slavnostih se pa tudi ne nabira denarja za kak cerkveni ali dobrodelen na-

men, temveč za agitacijske stroške Koroščeve struje. Toda zadnja beseda v teh zadevah še ni govorenja!

Iz Rajhenburga. Naprednjaki smo, kakor je splošno znano, pretirano kulantni in prizanesljivi ljudje. Ali enkrat je tudi naše potrpežljivosti konec — in zato moramo enkrat trdo prijeti tukajšnjega kaplana Gaberca. Mož ima zaradi svojih »finih« manir še »dobre« sloves iz dijaških let: tovariši so mu pravili v gimnaziji »Büffel«. V nedeljo, dne 21. julija se je sprl v neki tukajšnji gostilni tako, da je svojega nasprotnika pogljal na tla. Mož je obležal nezavesten. Obenem je pijani kaplan razbil mizo. Kaj čuda, mož je pristaš znanih Korošček-Krekovih nauk. Radovedni smo, kaj poredi na take nečuvne in neutemeljene žalitve ugledne trške hiše in rodbine sodnija. Vse te dogodke naj vzame na znanje tudi knezoškofijski ordinarijat v Mariboru in naj premisli, ali se strinjajo z načeli pametnega dušnega pastirstva in vedenja duhovnikov kot uradnih oseb s farani.

Iz Rimskih toplic nam pišejo: Pretečeni teden se je v neki tukajšnji gostilni obesila natakarka Hermina I. Ves laški okraj se zanima za ta slučaj in sicer radi raznih govoric, kaj je bilo povod samomoru že nekaj priletnejše natakarice, pobožne Dunajčanke, ki je tako pridno ob raznih urah posečala naše župnišče. Resnica je baje tole: Vaški fantje so se pri veseljem vasovanju ustavili tudi pod oknom pobožne Hermine in v svoje nemalo začudenje zapazili skozi špranjičo pri natakarici že dokaj priletnega gospoda, znanega klerikalca in menda tudi nemčurja. Iz sramu se je natakarka nato obesila, zapustivši baje dolgo pismo na župnika. Ta je svoji dobri prijatelji seveda dopustil cerkveni pogreb, ker se je obesila baje v hipni blaznosti. Kako pa, g. župnik, ali je postala kdaj povodom poseta pri vas, tako — hipno nenormalna? Prizadete ga gospoda naj bi na pristojna oblast podučila, da se na mestu, ki ga zavzema, ne sme dajati javnega pohujšanja.

Odpor proti vladnemu načrtu združnega zakona. Na običnem zboru zveze nemških posojilnic po sistemu Schulze - Delitzsch v Gradcu je govoril znani združni organizator Wrabetz o vladnem načrtu združnega zakona iz l. 1911. Wrabetz je izjavil, da bi bil ta zakon za nadaljni razvoj Schulze - Delitzschev skrajno škodljiv in da se je dogovoril s češkimi in poljskimi združnicami za najostrejši odpor v državnem zboru. Wrabetz upa, da bodo to stremeljenje meščanskih, združništvu prijaznih poslancev, podpirali tudi socialisti, vsled česar bo vladna predloga v sedanjih obliki propadla.

Iz Savinjskih Alp. Letošnja turistična sezona se kaže zelo živahna. V Kamniški koči in Frischaufovem domu je bilo že nad 150 obiskovalcev in celo v Kocbekovi koči okoli 50. Dne 25. t. m. smo v gorah naleteli na Čehinje, Hrvate, Nemce in Slovence, torej hribolazce raznih narod-

nosti. Zlasti vezelo znamenje pa je, da se tudi Hrvati začnajo zanimati za naše gore. — Celjska sekcija nemškega in avstrijskega planinskega društva napravi prizidek h koči na Korošici (pod Ojstrico), v katerem bode dve ležišči s 3 modroci. — Na polju razglednic je izdalo založništvo E. Schesek in M. Blanc v Gradcu dvojno kartografično razglednico skupine Ojstrice, na kateri so vsi poti rdeče zaznamovani. Zemljevid je narisal v merilu 1:100.000 prav dobro, le razna imena so po nemški navadi hudo spačena, kakor n. pr. Pogoretschnig (= Pogorilčnik), pohvalno pa moramo omeniti, da je vsaj Ojstrica enkrat pravilno zapisana. Ta razglednica bode turistom dobro služila ne samo za steze na Ojstrico, Planjavo, Brano in Raduho, nego bode tudi lep spomin na izvršene ture. Cena je 30 v. Škoda, da ni izšla v slovenski založbi. Ta slučaj pa vendar kaže, da so se zadnji čas začeli Nemci precej brigati za Savinjske Alpe. — V Kamniški Bistrici je pravi naval izletnikov; v tem mesecu jih je bilo že nad 800. Kuhinja je izborna, samo prenočišč primanjkuje. Nujno potrebno je, da postavi »Slov. plan. društvo« večjo kočico z mnogimi modernimi urejenimi prenočišči. Iz vsega se vidi, da slov. turistika napreduje. Prijatelji planin, pohitite tudi v Savinjske Alpe!

Iz Maribora. V Narodnem domu smo tako srečni, da imamo štiri nabiralnike. Da ta cela vrsta nabiralnikov ne napravlja samo komičnega vtisa, temveč škoduje tudi v prvi vrsti nabiralniku C. M. D., priznava pač vsakdo in dokazujejo to tudi številke. V društvenem letu 1909/10 je nesel C. M. nabiralnik 518 K, v zdajšnjem pa samo 217 K. Da bi ne bila zmešnjava še večja, umaknili smo že pred dvema letoma nabiralnik za slov. šolo v Mariboru, ki počiva sedaj zaprašen v kotičku. Vendar o tem še več pisati, bilo bi pridiganje gluhim ušesom! A nekaj drugega. Da imajo — različna društva pravico, da postavljajo svoje nabiralnike v restavraciji Nar. doma, temu se ne more oporekati; da silijo blagajnika C. M. podružnice, da mora nabirati z vsemi nabiralniki in požirati sitne opazke, tudi to se vzame v kup, saj je dotičnik dobra duša in brezmejno potrpečljiv. Da pa se v odsotnosti tega gospoda včas po cele dni, da celo pri shodih in veseljah živ krst ne dotakne teh pušč, to pa je vendar — le preveč! Ali ni v Mariboru nikogar, ki bi se zanimal za blagostanje C. M. D., ki nam je danes glede slovenskih šol v Mariboru edino upanje! Če smatramo posamezna društva svoje nabiralnike kot pogoj za svoj obstanek, zakaj pa se potem tudi ne zanimajo zanje? Naprosilo se je v svrhu nabiranja že več gospodov, pa vsak se izmuzne. Tukaj je treba odločne remedure: ali storijo dotična društva v tem oziru svojo ložnost, ali pa se bo moral najti drugi radikalni modus. Priznati se mora, da se razvija Maribor v društvenem oziru izvrstno; žalibog pa se pri tem velikokrat pozabi, da nam vse te odlike ne koristijo popolnoma nič, dokler nimamo slovenskih šol. Kaj nam pomagajo impozantne predelave, kjer se sniva ves slovenski Maribor, naši otroci pa v veliki večini nimajo prilike, da bi se naučili materinega jezika in se izgubljajo na stotine po nemških šolah!

Akad. fer. društvo »Bodočnost« naznanja, da se vrši redni letni občni zbor dne 3. avgusta t. l. popoldne

ob 3. uri v dvorani Narodnega doma v Ptuj. — Tovariši visokošolci in abiturienti, zavedajte se svojih dolžnosti, pridite zanesljivo! — Po občnem zboru je družabni večer. Gostje dobro došli!

Sv. Vid pri Ptuj. Posilonemec Sošterič je neko gospodično, ki je nameravala pri igri sodelovati, tako dolo nagovarjal, da naj sodelovanje opusti, da se je ta končno udala. Sošterič misli, da je s tem celo prireditelj razbil, a se moti. O tej stvari še bomo nekaj več pisali v kratkem. Veselica se bode vsled tega vršila ne 4. avgusta temveč dne 15. avgusta. Spored bode pravočasno objavljen.

Koroško.

Nazaj v blaženo Tirolsko so jo pobrale usmiljene sestre iz Šentvida, kjer so oskrbovale dosedaj tamšnjo samostansko šolo. Zato bo drugo leto razširjena dekliška ljudska šola v 6razrednico z dvema novima paralelkama. Ti trije novi razredi bodo nastanjeni v bivši samostanski šoli.

Nesreča vsled avtomobila. V Beljaku se je splašil konj pekovskega mojstra Karla pred avtomobilom ravnatelja kemične tovarne. Na vozu je sedela dekla Marija Vergincova, ki je padla raz voz in dobila zelo nevarne poškodbe. Odpeljali so jo v bolnišnico.

Požig iz maščevanja. Včeraj je pogorelo posestvo pri »Kovaču« v okolici Volšperka. Ogenj je uničil vse, lastnik in najemniki so si rešili komaj nekoliko obleke. Ogenj je bil podtaknjen iz maščevanja. Storitcu so že na sledu. Škoda znaša čez 4000 kron, zavarovalnica je malenkostna.

Mati? V Holmihu je vrgla služkinja neke ogrske rodbine, ki je tam na letovišču novorojeno dete v stranišče. Slučajno je prišel takoj po zločinu na stranišče hišni gospodar, ki je slišal lahko tarnanje otroka. Posrečilo se mu je, da je rešil otroka še živega. Otroka so oddali v bolnišnico, služkinjo pa so zaprli.

Primorsko.

Namestnik tržaški princ Hohentich je imenovan za častnega meščana mestne občine tržaške.

Avstrijska torpedovka v Trstu. Včeraj je priplula v tržaško pristanišče avstrijska torpedovka »Zader«. Pripeljala je prvotelne pomorske akađemije, da si ogledajo ladjedelnic pri Roku. Danes odpluje torpedovka v dalmatinsko vodovje.

Novi parnik ki so ga spustili včeraj v morje v ladjedelnici v Trzinu »Lucia« je eden največjih avstrijskih tovornih parnikov in je last družbe »Austro - Americana«. Splovljenje novega parnika se je izvršilo ugodno. Ta družba je naročila v ladjedelnici še tri tako velike parnike.

Novi ravnatelj tržaške tramvaj-ske družbe. Za ravnatelja tržaške tramvaj-ske družbe je imenovan laški inženir Silvio Bruni, ki se je pripeljal včeraj v Trst. Bruni je bil dosedaj ravnatelj mestnih cestnih železnic v Florenci. Glasom društvenih štatutov si bo moral pridobiti novi ravnatelj avstrijsko državljanstvo.

Kuga v Trstu. Parnik »Amphitrite« na katerem sta obolela dva mornarja za kugo je dobil včeraj libero pratio. Moštvo je popolnoma zdravo. Tudi zdravstveno stanje

obeh obolelih mornarjev se znatno boljša.

Roparski napad na Levija. Včeraj so aretirali v Trstu 33letnega delavca Jakoba Ivica iz Senja, ki je na sumu, da je sodeloval pri znanem roparskem napadu na tržaškega trgovca Levija. On je bil baje tisti, ki je zadel Leviju več smrtonosnih sunkov.

Svidenje. Krmar Mihalovič iz Trebinja se je seznanil pred časom v Trstu z 19letno Marijo Manestarjevo iz Cirkvenice. Veseljala sta par dni po mestu, naenkrat pa se je zbudil Mihalovič sam. Ljubica je šla, za popotnico pa si je vzela iz njegove denarnice 800 kron. Včeraj je prišel Mihalovič slučajno zopet v Trst in slučajno je zopet naletel na svojo staro znanko, ki ga ni niti opazila. Stopil je k njej, jo vljudo pozdravil in jo povabil s sabo, toda ne kot prvič veseljačit, marveč na policijo.

Puljsko laško mestno gospodarstvo. Prve obravnave proti laškim magistratnim sleparjem se bodo vršile sredi meseca avgusta pred okrožnim sodiščem v Rovinju. Na vrsto pridejo Anton Brosina, poslovođa v mestni plinarni, inženir Rudolf Borri, voditelj mestnega stavbnega urada, Fr. Siligoi, njegov uradnik in Rudolf Schallmayer, skladiščnik v mestni plinarni.

Avtomobilska nesreča pri Ogleju. Včeraj dopoldne se je pripetila v Ogleju velika avtomobilska nesreča. Avtomobil oskrbnika Csardi iz Vile Vicentine je trčil v vlak lokalne železnice Cervinjan-Belvedere. Sunek je bil silen. Avtomobil se je razbil, poškodovan pa je tudi železniški voz v katerega je trčil. V vozu je sedela gospa Csardijeva z dvema otrokoma in dekle. Padli so vsi raz voz, pri čemer pa sta ostala gospa in en otrok nepoškodovana, en otrok je obležal mrtev, dekla pa je lahko ranjena. Šofer pa je dobil težke poškodbe. Podrobnosti o nesreči še niso znane, gotovo pa je, da je veliko krivo na nesreči dejstvo, da pri prehodu ni zatvornic.

Dnevne vesti.

»Slovenec« in Jukičev proces v Zagrebu. Glasilo naše klerikalne stranke, »Slovenec«, se že od časa, ko je bil izvršen atentat na Cuvajev avtomobil, v potu svojega obraza trudi, da bi atentatorja Jukiča naprtil hrvaško-srbski koaliciji. Tega ne dela toliko zategadelj, da bi spravil hrvaško-srbsko koalicijo v zvezo z Jukičem in atentatorjem, kakor v prvi vrsti za to, da bi spravil v slabo luč slovenske naprednjake, katerim pri vsaki priliki očita, kakor da bi bil to naglavni greh, da simpatizirajo s hrvaško-srbsko koalicijo in stoji z njo v intimnih prijateljskih odnosih. Da doseže ta svoj cilj, se ne ženiha čisto nič poseči naravnost po falsifikacijah in potvorbah. Tako je med drugim zapisal, da je Jukič glasom obtožnice priznal, da je bil član dijaškega društva »Narodno ujedinenje« v Belgradu. To je popolnoma lažnjava trditev, ker nikjer v obtožnici ne stoji, da bi bil Jukič kaj takega priznal. Glasom obtožnice je Jukič samo priznal, da mu je znan program »Narodnega ujedinenja« v Belgradu, in sicer nič drugega. »Slovenec« torej skuša biti bolj Cuvajski, kakor je obtožnica sama, ker podtika Jukiču nekaj, kar mu ne očita niti državni pravdnik. Nadalje zatrjuje »Slovenec«, da Jukič ni pravaš, marveč —

misli, da se do Medvod gotovo zamušim. Meni nasproti sta sedela dva turista, ki sta pušila slabe cigare, in pulhala meni dim v obraz, vmes pa se prepirala, zakaj ni letos nič tujcev na Bledu. Tik mene se je utaborila okrogla gospa s tremi čedno oblečenimi in slabo vzgojenimi otroci. Ti otroci! Najprej so se lotili moje paice, potem jih je zanimala moja ura, nazadnje vsled vzpodbudnih pogledov gospe mamice so začeli plezati po meni ter zahtevali, naj se sklonim naprej, da me bodo zajahali. Kraj vse svoje potrpežljivosti sem se jih vendar naveličal in jih odgnal. Okrogla gospa je to očividno smatrala za razžaljenje na časti, kajti kaznovala me je najprej s serijo zaničljivih pogledov, potem pa začela svojim otrokom v poljudni obliki razlagati načela demokratizma, češ »v tretjem razredu smo vsi glih« in »ta nobel ljudje naj se peljejo v drugem razredu in naj ne bodo tako umazani, da silijo med folk.« In »kdor otrok ne mara, naj si naroči ekstra-vlak.« Okrogla gospa je to razlagala tako glasno, da so vsi potniki vstali s sedežev in me ogledovali, prav kakor da sem storil posebno grdo dejanje in vsi so mi privoščili to lekcijsko.

Jaz sem se molče stisnil v svoj kot in se jezil na železnico, ki ima posebne kupeje za nekadilce, posebne kupeje za dame in še posebne kupeje za pse, samo samce sili, da se morajo voziti v kupejih, kjer

otroci potnike nadlegujejo, debele dame jih pa zaničujejo, molčal sem. Okrogla gospa me je vzlic temu dalje zaničevala in zbadala, njeni otroci pa so se zvirali po sedežih in cvilili, odpirali okno, odpirali vrata, nadlegovali vse pasažirje in končno s pomočjo dveh palic dosegli, da so zvrnili velik kovčeg na mojo glavo. V Medvodah je vstopil mlad samozavesten gospod v vagon. Videč, da je polno žena in deklet v vagonu, je bistro pogledal okrog sebe in s čudovito naravnostjo zarežetal. Ni se vsedel, nego je obstal in kadar so se njegovi pogledi srečali s pogledi kake ženske, je zaoril svoj »ihahaha«.

Navsezadnje sem vendar dospel na svoj postajo. Ravnodušno sem prenesel zadnji zaničljivi pogled tolste gospe, pozdravil sopotnike, dal enemu izmed paglavcev, ki si je s prsti očelil nos in jih hotel menda za slovo obrisati ob moje hlače rahlo zaušnico, ter stopil na peron. Paglavci v kupeju se je kremžil, medvodski kavalir je ponavljal »ihahaha«, tolsta mama je zmerajala, vlak je zabučal — rešen sem bil.

Na kolodvoru sicer ni bilo voza, ki sem ga bil pismeno naročil, a razjezil se zaradi tega nisem, saj sem bil vesel, da nisem več na vaku. Prtljago sem izročil železniškemu vratarju, ki je obljubil, da jo takoj pošlje v hotel »Pri beli ovčici« in sem se peš odpravil na pot.

Pokrajina je name napravila priazen vtisk in zadovoljnega srca sem počasi korakal po prašni cesti, kakor človek, ki se mu nič ne mudi. Pred menoj so se vzpenjale k nebu z večnim snegom odele planine, ki sem jih občudoval s predpisano spoštljivostjo ter jim pošiljal svoje neturistovske pozdrave. Že tedaj sem spoznal, da sem res na deželi. Veter je s planin prinašal oster hlad meni v obraz, od zadaj pa me je palilo solnce. Čez deset minut se mi je začelo dozdevati, da bom na srednji strani kmalu zmrznil, na zadnji strani pa bom spečen. In zavzdihnil sem prvič. Na mostu čez vaški potok sem zavzdihnil drugič. Tam se mi je namreč pridružilo pol milijona komarjev, ki so hoteli vsi skleniti z menoj krvno pobratimstvo. To je sicer znatno pospešilo moje korake, pomagalo pa ni nič. Spoznal sem, da so komarji pač krvoločni, bratska čustva pa da so jim čisto tuja.

Zelo prijetno me je pa dirnila pozornost domačega prebivalstva. Kdor me je na dolgem potu v vas srečal, vsak se je ustavil in me je ogledoval, kakor da je videl moje podobo v rubriki »Wer weiss was?« Nekateri so se celo spozabili, da so me nekako pozdravili. Zlasti otroci so se navdušeni oglašali z običajnim »Hvaljen bodi Jezus Kristus«, nekateri pa so bili celo tako pozorni, da so mi pokazali svoje jezike.

Gostilna »Pri beli ovčici« stoji

sredi vasi. Nekdaj je bil to ponosen kmečki dom, zdaj je bil to ponosen v hotel; kmečka je samo še arhitektura, popolnoma moderne pa so hi-poteke. Pred hišo me je pričakovala vsa družina, kateri se je pridružilo nekaj radovednih sosed. Sprejemna slovesnost je bila sicer kratka a presrečna; pozdravili so me pač kot človeka, ki je pripravljen pustiti v hiši nekaj desetakov. Oče krčmar je menda z ozirom na to hotel me vprašati: »No, gospod, kaj bodo pa pili.«

Stopil sem v hišo. Pred prostorno gostilniško sobo je stala natakarka, krepka butara. Še kmečko oblečena in me vljudo vprašala: »Prosim, gospod, kaj bodo pa pili.«

Izrekel sem najprej željo, da mi pokažejo naročeno sobo, češ, da bi se rad malo umil. Krčmar je zaklical »Mical« in na ta klic je prihitela iz kuhinje še krepkejša butara in je naglo vprašala »Prosim, gospod, kaj bodo pa pili.« Ni mi bilo treba odgovoriti, kajti krčmar je zahteval ključ in me je osebnost peljal v mojo sobo.

Ta meni namenjena soba je bila pod streho, kajti druge sobe — osem jih premore hotel »Pri beli ovčici« — so bile že vse oddane. Ko sva šla s krčmarjem po lestvi, pardon po stopnicah, je mož govorno zagotavljal, da je meni določena soba prav čedna, da ima krasen razgled na planino in da bi moral na Bledu zanj vsaj desetkrat več plačati, kakor bom tu. Pretelovalil sem srečno več

podstrešnih tramov in dospel v »sobo«. Pozneje sem premeril, da je ta soba štiri metre široka in šest medji trepeče na ustnicah vabljivo vpra-desk, ki pa so skrbno tapacirane z izbranimi podobami, izrezanimi iz nemških in slovenskih ilustriranih časopisov. Domači sin je nekatere teh podob tudi že koloriral.

Razgled iz moje sobe je bil res krasen. Ko sem pogledal kvikuš, sem videl ponosne nebotične gore, ki jih je čarobno ozarjalo zahajajoče solnce; ko sem pogledal dol, sem videl na dvorišču velik kup gnoja. Z gore je prihajal sveži planinski zrak, z dvorišča pa domači smrad, tako intenziven smrad, da sem bil hipoma prepričan o racionalnem kmetijstvu v hotelu »Pri beli ovčici«.

Postelja je bila očividno prekratka, za umivalnik je služila oskrbana lončena skleda, ponočno omario je nadomestoval stol, na katerem je stala v prašni steklenici lojena sveča, v steni pa je bilo polno žebeljev za obešanje garderobe. Pogledal sem tudi pod posteljo in rekel »hm«, a krčmar ni reagiral, nego trdovratno gledal na okno...

Udal sem se v svojo usodo, še z nekim humorjem, češ, poskusi enkrat, kako se godi letoviščarjem. Krona na dan za tako sobo s postrežbo in razsvetljavo vred naposled vendar ni preveč za letovišče.

(Dalje prihodnjik.)

liberalec. Kaj takšnega trditve je vzpričo dejstev, ki sama govore, drznost in nesramnost. Saj je Jukić v preiskavi in pri obravnavi sami kategorično izjavil, da je pravaš. Sicer pa govore tudi druge činjenice za to, da je Jukić pristaš stranke prava. Tako si je na primer izbral za svojega zagovornika pravaškega prvaka dr. Prebega. Ali veste, zakaj? Ker je za dr. Prebega kot pravaša frankovca agitiral se pri zadnjih volitvah v brodkem okraju. To so dejstva, ki jih ne spravita s sveta niti »Slovenec«, niti zagrebški državni pravdnik dr. Marković, in naj še toliko govorita o zvezah, ki jih je baje imel pravaš Jukić s Srbijo in naprednjaki! Sicer pa ni lepo, da se »pravaški« »Slovenec« odreka in odpoveduje svojega somišljenika pravaša sedaj, ko je v nesreči. No, pa so klerikalci že dobili za to plačilo: Cuvaj jim je prizanesel v obtožnici. Saj se razumemo, kajne?

— **Zarja** — hoče sramotno postopanje socialnodemokratskih voditeljev pri močehanskih volitvah oprati s surovimi napadi na uradnike, ki so popolnoma objektivno postopali in ki so za svoje postopanje odgovorni svojim predpostavljencem, ne pa kakemu Mauserju ali Podobniku. »Zarja« pravi, da je opozorila državno pravdnštvo na postavlomstvo, ki je je zakrivil gerent Oražem, ker je razveljavil pooblastila uslužbencev južne železnice. Zakaj pa ne pove, zakaj niso socialni demokrati vložili rekurza zaradi tega postavlomstva. Mi to popolnoma razumemo, če vpoštevamo, da je zaupnik socialnodemokratske stranke v Mostah, Mauser, od samega veselja, da je zmaga klerikalna kandidatna lista, razobesil — rdečo zastavo.

— **Reševalci Spodnje Šiške**. Pretekli teden so bili Orehek, Pogačnik in bivši gerent Zajc pri deželnem glavarju ter ga v imenu Šiškarjev prosili, naj priklupi Spodnjo Šiško Ljubljani. Odkar je Spodnja Šiška popolnoma v naprednih rokah, ti gospodje kar ne morejo mirovati. Vedno mislijo in mislijo, kako bi se maščevali, ker jih volitvi niso hoteli izvoliti v občinski zastop, da bi tam zastopali klerikalne interese. Sicer pa ti gospodje pač še nimajo pooblastila govoriti v imenu šišenskih občanov, ker nimajo — kakor so pokazale zadnje volitve — razen par ženskih nikogar na svoji strani.

— **Deutsche und deutschfreundliche Gaststätten in Südostreich**. V Celovcu izdaja »Fremdenverkehrs-ausschuss der deutschen Volksräte für die Alpenländer« drobno brošurico, v katerem se priporočajo turistom nemške in Nemcem prijazne gostilne po slovenskih deželah. Nič bi ne imeli proti takim priporočilom, ako bi ne bila iz njih jasno razvidna tendenca pozivati na bojkot proti slovenskim gostilnam in podjetjem. V brošuri se namreč nahajajo takele pripombe: »Mojstrana... Die Alshütte im Vratatal und die Kredarica-hütte am Trilav slovenisch.« — »Lengenfeld... die Vodnikhütte bei der Alpe Velopolje ist slovenisch.« — »Assling... Die Bahnrestauration und die Kadilnikhütte auf der Kahlkogelspitze (!) slovenisch.« — Iz teh pripomb je razvidno, da ima brošura namen pozivati na bojkot proti vsemu, kar je slovensko. Vključ tej očitni tendenci državnemu pravdnštvu niti na misel ni prišlo, da bi to brošurico zaplenilo. Recimo, da bi mi izdali slično knjižico, v kateri bi specialno zabeležili, katere gostilne so nemške in katere planinske kočice so nemškega planinskega društva, prepricani smo, da bi takoj zapadli konfiskaciji, proti kateri bi ne pomagal noben ugovor. Je pač tako, pri nas se meri z dvojno mero: drugim je dovoljeno vse, mi pa se niti ganiti ne smemo. Zanimivo je, da sta v knjižici nemškega »volksrata« označeni kot »deutsch- und deutschfreundlich« gostilni dveh kranjskih klerikalnih deželnih poslancev in sicer gostilna dež. poslanca Košaka na Grosupljem in gostilna dež. poslanca Vehovca v Žužemberku. To je očitna krivica, da se navajata samo Košak in Vehovec kot »deutsch und deutschfreundlich«, ko je vendar notorično znano, da je vsa Ešles »deutschfreundlich«! Pripominjamo, da se imenovana brošurica dobiva brezplačno v knjigarni Joh. Heyn v Celovcu.

— **Nemški list o nemški neokusnosti**. Ugledni nemški list »Frankfurter Zeitung« piše: »Ob priliki olimpijskih iger v Stockholmu se je zopet enkrat Nemčija postavila na svoj način, ne sicer s svojimi športnimi uspehi, ker v tem oziru se nemški športisti niso ravno najslajneje postavili, marveč s svojim okusom. Gre se za navidezno neznatno manjkost: za zunanjo označitev nemških športistov za lahko atletiko. S temi znaki se je vsekakor hotelo imponirati inozemstvu. Nemški športisti so imeli na svojih športnih majah nemškega državnega orla, velikega kakor človeška glava, okrog njega

pa kakih 20 cm širok, kakor kri rdeč trak. Ali so nemški športisti mislili, da se bodo sestali s kakšnimi divjaki, ker samo tem se more imponirati s tako pestrostjo barv. Treba je bilo samo videti te nemške športne kroje v originalu in jih primerjati s kroji drugih narodov, katerih zastopniki so nosili na prsih samo majhen trak v barvah dotičnega naroda — šele potem se je z vso silo opazala ona silna neokusnost nemških krojev. Ako je nemška športna zveza mislila, da morajo njeni ljudje na kakršenkoli način vzbujati pozornost, potem bi bilo pač boljše, ako bi njeni ljudje vzbujali pozornost s svojimi vajami, ne pa s svojo neokusnostjo in s kričečo svojo uniformo.« — Nemški list piše docela prav: Današnji Nemci skušajo s kričavo zunanostjo prikriti svojo notranjo praznoto.

— **Za predsednika okrogne sodišča v Novem mestu** je imenovan višesodni svetnik v Celju gospod Ivan plem. Garzarolli.

— **Carski ruski državni svetnik F. M. Štifter** je prispel s soprogo v Ljubljano ter stanuje v hotelu pri »Slonu«. V Ljubljani ostane tri dni, obišče med tem Bled in se potem vrne v Kalugo na Rusko.

— **Občinski odbor idrijske** je v svoji seji dne 26. t. m. napravil sledeče sklepe. Odbori se, da je županstvo vložilo priziv proti razveljavitvi sklepa občinskega odbora z dne 18. junija, s katerim se ne ustanovi posredovalnega urada za idrijsko občino. Mestna občina idrijska je pripravljena prispevati k živinozdravniškovi plači na leto 1200 K in še posebej za opravljanje nadzora prometa z živili 800 K. Dežela pa prispeva za živinozdravništvo letno 1900 K. V slučaju, da se novo merjenje idrijske katastralne občine izvrši v merilu 1:1000, prevzame občina pokritje stroškov za figurante za izmerjenje cele občine, ker je bilo novo merjenje prvotno določeno le za polovico davčne občine. Odbori se pogodba s posestnikom Marjano Kodeljevo, ki proti odškodnini 150 K odstopa mestni občini idrijski v last na njenem zemljišču izvirajoči studenec, ki se porabi za napravo občinskega vodovoda. Sestanka interesov za nameravano železniško progo Škofja Loka — Žiri — Idrija-Sv. Lucija dne 6. avgusta v Žireh se udeležita poleg župana še občinski svetovalec Andrej Primožič in odbornik Leopold Troha.

— **Kobalova klet v Idriji**, ki se je lansko leto vsled intriga kateheta Oswaldala prisilno podrla, se je v zadnjih dneh zopet zgradila in sicer prav na istem mestu in v isti razsežnosti, kakor prvotno. Nagajiva sosed. Oswaldova protežiranka, se je baje zopet obrnila do višjih oblasti, a se ji je takoj pojasnilo, da ima gostilničar Kobal pravomočno stavbno dovoljenje. Posednica Poljanškova naj sedaj napravi račun, koliko jo je veljala Oswaldova zaščita. Oswald jo je pripravil ob odškodnino, ki ji jo je hotel Kobal prostovoljno plačati, povzročil več nepotrebnih stroškov za pota v Ljubljano, poldrugo leto neprestanega razburjenja in sovražstva v soseski. Gostilničar Kobal pa ima ogromno gmotno škodo vsled hujškanja c. kr. kateheta Oswaldala. Opomniti moramo, da je več sosedov brezplačno pomagalo Kobalu postavljati na novo klet, da mu tako zmanjšajo škodo, povzročeno po takem božjem namestniku, kakor je c. kr. katehet Oswald. Zadeva Kobalove kleti pa naj služi v pouk vsem onim, ki se dajo hujškati od Oswaldala.

— **Čudne razmere v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji**. Priobličili smo 29. t. m. dopis o razmerah v tej bolnici, zlasti postopanju usmiljenih bratov. V dopisu so bili omenjeni tudi slučaji nekaterih bolnikov. Z ozirom na to nam piše primarij gosp. dr. Buš sledeče: Slavno uredništvo! Na notico vašega lista z dne 29. t. m., št. 171, prijavitelno pod naslovom: »Čudne razmere v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji«, zdi se mi umestno sledeče stvarno pojasnilo, katero blagovolite objaviti. Slučaj s prerezano kito je bil takle: Kita se ni sečila, ker se je rana tako gnajila, da bi bilo šivanje kite takoj ne le brezuspešno, ampak tudi napačno. Ko pa se je rana očistila, je zahteval bolnik sam domov in se odločno izrazil proti šivanju kite, češ, da bo že samo od sebe zopet postalo dobro. Vseeno se ga je opozorilo, naj se kmalu vrne, da se mu sešije kita, da ne bo ostal prst nerabljalv ali poškodovan. Vrnil se ni. In če bolnik zavrača potrebno pomoč, to ni krivda zdravnika, ampak njegova lastna krivda. Omenjam, da kot zdravnik bolnike neozdravljene opušča, kadar svojevoljno odrekajo ponudeno jim zdravniško pomoč. Zdravnik ni ma pravice bolnika siliti k operaciji. Z drugim omenjenim slučajem (hlapcem klevetške graščine) se je postopalo vestno in v njegov prid. Pri sprejemu o posebnih bolečinah v trebuhu ni tožil in preiskava ni dog-

nala indikacije in koristnosti, ako bi se ga takoj operiralo. Naročilo pa se mu je strogo, da mora absolutno mirno ležati vsled dozdevne nevarnosti v trebuhu. Če pa je ta bolnik vseeno proti naročilu zdravnika, in dasi je nanj posebno pazil usmiljen brat, vstajal in zapuščal posteljo, mu ni bilo pomagati. Kakor je dokazalo opazovanje bolnika in nega obdukcija, se je dogodil razpok črevesa pol ure, kvečjemu eno uro pred smrtjo, in je bolnik umrl vsled kolapsa na celovkupni poškodbi. Operativna pomoč je bila izključena. Dotičnik, ki je o teh stvareh poročal, gotovo ni bil pravilno informiran, še manj pa je mogel imeti pojma o medicini in kirurgiji. Kar se pa tiče razlike med delovanjem na zavodu in energičnim postopanjem z usmiljenimi brati pod menoj in pod mojim prednikom, o tem prepuščam sodbo z mirno vestjo prizadetim. Zahvaljujoč se vam v naprej za izkazano uslugo, beležim odličnim spoštovanjem dr. Josip Buš, primarij in okrogni zdravnik. — Kandija, 30. julija 1912.

— **Požar**. V ponedeljek pozno zvečer spravljali so pri vulgo Jeskariju v Vrbovem pri Ilirski Bistrici seno. Gospodar Jeskar je šel s petrolejo pod streho, kjer je imel shrambo za seno. Petrolejko je obesil na zid. Jedva prično spravljati seno, kar zadene s seninimi vilami v svetilko. Seveda je bilo v trenutku vse v ognju. Zgorelo je štirim gospodarjem, z eno besedo povedano: vse, in sicer vulgo Jeskariju, Štefku, Antonovcu in bistriškemu gozdnemu čuvaju Logariju. Ilirsko-bistriško gasilno društvo je neumorno delalo od 10. zvečer do 2. po polnoči. Res vsa hvala gre vrlim gasilec, kajti le spretnosti gasilcev se je zahvaliti, da ni celo Vrbovo pogorelo. Pogoreli bili so le za neznatne svote zavarovani.

— **Amerikanske novice**. Rojak u m r. V Pittsburghu je 3. julija umrl Ferdinand Volk, star 49 let. Doma je bil iz Gotnevas pri Novem mestu.

— **Kinematograf Ideal**. Izmed zanimivega sporeda, ki se predvaja še danes in jutri, je posebno poudariti zanimivo dramo v dveh dejanjih »Rodbina Falkenberg« in pa velekomno privlačnost »Najnovjši čin Morica« z znanim priljubljenim komikom Prince v glavni vlogi. Razen teh je več naravnih in komičnih slik in pa »Žurnal Pathé«, ki prinaša naj-novejše dogodke celega sveta.

— **Kako se plača pijača?** Včeraj je neki delavec v neki gostilni v Trnovem popil dva vrčka pive ter hotel oditi, ne da bi ju plačal. Ko ga je natakarija nato opozorila, ji je pripeljal dve krepki zaunčnici, makar je prišlo na pomoč gostilničarka in delavca vprašala, zakaj tepe natakarijo. Mesto odgovora, je gost vrgel gostilničarki v obraz gorečo svalčico in odšel brez plačila. Zadeva je prijavljena pristojnemu oblastvu.

— **Neljuha usoda** je včeraj doletela nekega mladeniča, o katerem smo včeraj poročali, da se je hotel odpeljati v Ameriko ter se s tem ogniti vojaški suknji, pa je bil na južnem kolodvoru pred odhodom vlaka še pravčasno prijet. Fant je prvotno rekel, da je Anton Troha ter da je doma iz Blok. Pa se mu je zelo ponesrečilo. Ko je bil že v zaporu, je prišla od orožništva brzojavka, da je 19letni Jakob Mlakar iz Babnega polja pri Starem trgu v logaškem okraju, doma ukradel 480 K denarja ter jo popihal proti Ljubljani. Ko so dozdevnemu Trohi nato nekoliko natančneje potrkali na srce, je priznal, da je identičen z onim Mlakarjem, katerega zasleduje zaradi tatvine orožništvo. In tako se bode moral fant sedaj zagovarjati mesto enega, treh deliktov.

— **Delavsko gibanje**. Včeraj se je z južnega koldvora odpeljalo v Ameriko 50 Slovencev, 20 Hrvatov in 15 Bolgarov, iz Inomosta je prišlo na 15 Hrvatov.

— **Izgubila** je zasebnica Marija Črtaličeva hranilnično knjižico mestne hranilnice z vlogo 4 K. — Stražnik Matija Godicelj je našel zimmato blazinico za na okno, katero dobi lastnik nazaj na osrednji policijski stražnici.

— **Promenadni koncert Slovenske Filharmonije** se vrši ob ugodnem vremenu jutri od pol 7. do pol 8. ure zvečer v Zvezdi. Spored: 1. Parma: »Straža ob Savi«, koračnica. 2. Adam: »Kronski biseri«, ouvertura. 3. Förster: »Pesem koroških Slovencev« in Ipavec: »Lastovici v slovo«. 4. Boito: »Mefistofeles«. 5. Frimel: »Indian Song«. 6. Offenbach: »Hoffmanove pripovedke«.

Narodna obramba.

— **Ljubljanski Cirilmetodar** se nam pritožuje, da je v jako prometni veliki ulici v štirih trafikah iskal narodni kolek, a ga je dobil šele v — peti. Trafikantom, ki prodajajo tudi poštno vrednostnice, je pač priporočati, naj se zavzamejo za narodni kolek. — **Družbi sv. Cirila in Metoda** je poslala gđ. Olga Fajdiga, učenka 8. razreda v Radovljici, 2 K 20 v, ki jih

je nabrala pri tomboli v veseli družbi narodnih otrok pod geslom:

»Za blagor domovine dali bi celine.
Pa tudi rado kronci dve daruje narodu srce.«

Pri g. Kolencu v Čemšeniku so zložili Podguri za družbo C. M. 4 K. Gdč. Antonija Weinbergerjeva iz Zagorja je nabrala 24. julija na Kumu 13 K 24 v, vsoto je poslal gosp. Lojze Hofbauer, abiturijent v Hrastniku. Gosp. Zdravko Koren v Celovcu je nabral pri prijateljih 12 K 20 v pod geslom: »Ta drobni smo skupaj zbrali in Ciril-Metodu darovali«. Na Vranskem so napravili zbirko za C. M. kres, preostanek 26 K 50 v je nakazala podružnica glavni družbi. Gosp. Janko Predovič v Ljubljani je poslal 20 K mesto venca na grob pokojne gospe Marije Černe, matere g. dr. Fran Černeta. Hvala!

— **K obrambnemu skladu** so se nadalje prijavili p. n. gg.: St. 1057. Južno-tirolski Slovenci (plačali 155 K); 1058. A. Aškerceve kamen II. idrijski abiturijenti (plačali 65 K); 1059. Sedej Josip, posestnik v Sp. Šiški (plačal 200 K); 1060. Sentpetrski uradniki južne železnice na Krasu (plačali 24 kron).

— **Grosuplje**. Občni zbor podružnice C. M. družbe v Grosupljem se vrši 6. avgusta ob poldesetih zvečer v gostilni g. Hudeta v Grosupljem z običajnim redom. Člani in prijatelji dobrodošli.

Društvena naznanila.

— **Društvo »Mladika«**, bo tudi v prihodnjem šolskem letu vzdrževalo gospodinjski tečaj, ki se pa ima na podlagi zadobljenihkušenj nekoliko preurediti. Večerna kuhinja odpade; na njeno mesto stopi pa kombinirana opolnomočena kuhinja. Gojenke pridobijo s tem na času, v kljub temu imajo pa vendar priliko izučiti se v prirejanju vsakovrstnih jedil. Znižajo se pa s tem tudi poučni stroški. Ta preuredba bo posebno dobro došla ljubljanskim staršem, ki nameravajo svoje hčerke pustiti v tem tečaju za gospodinstvo naobraziti. Tečaj bo tudi znanprej vodila in večino predmetov poučevala za to stroko vsposobljena učiteljica gca. Jerica Zemljanova, ki je v preteklem letu tečaj jako uspešno in z veliko vnmom vodila. — Pojasnila dajeje voditeljica tečaja in predstojnica internata.

— **Vodstvena seja O. s. n. n. d.** bo jutri v četrtek 1. avgusta ob 2. popoldne v »Narodni kavarni«. Člani, udeležite se mnogobrojno te seje!

— **Akademsko ferljano društvo »Prosveta«** naznanja, da uraduje v počitnicah vsak ponedeljek, sredo in petek od 11. do 12. ure dopoldne.

— **Akademsko ferljano društvo »Prosveta«** ustanavlja ljudsko knjižnico v Borovljah na Koroškem. Mislimo, da ni treba posebno povdarjati nujnost slovenske knjižnice v edinem vsaj deloma slovenskem trgu Koroške. Ker so poleg Borovlj prišle še tri prošnje iz Koroške za ustanovitve knjižnic in ker »Prosveta« iz dosedanjih sredstev ne more vsem željam vsreči, prosimo, komur leži doma kaka zaprašenaknjiga, naj jo zavije in pošlje »Prosveti«. Hudo bi nam bilo, če bi morali zavreči prošnje vskupjočih se bratov onstran Karavank.

— **Društvo inženirjev v Ljubljani** vabi svoje člane na ogled opekarne trrdve F. P. Vidic & Komp. v četrtek, 1. avgusta. Sestanek ob 3. uri 30 min. v »Zvezdi«.

— **32. prijateljski sestanek trg. sotrudnikov** se vrši dne 1. avgusta t. l. v salonu restavracije Perles (Matjan) Prešernova ulica. Na tem sestanku bode razlagalo sedanji položaj zavarovanja trg. in priv. nastavlencev, društvo slov. trg. sotrudnikov za Kranjsko s sedežem v Ljubljani. Dalje se bo obravnavalo o programu, jenski in zimski sezoni učnih tečajev, plesnih zabav, ter o zelo važni stvari za hranjenje med člani. Temu važnemu pomenu sestanka je vsak zavedni sotrudnik dolžan odzvati se in opozoriti na istega še druge gg. kolege. — Odbor.

— **V petek**, dne 2. avgusta t. l. se vrši skupna seja damskega veseliceškega odseka za veselico Sokola v Šiški in odborov »Sokola« in društva za zgradbo Sokolskega doma v Šiški. Te seje naj se udeležijo vsi sodelujoči, da se posvetujejo še o podrobnostih nedeljske veselice.

— **Vabila za proslavo desetletnice šišenskega Sokola** za dne 4. avgusta so se te dni razposlala. Če smo pomotoma vsled obilice dela katero bratskih društev prezrli in mu ne poslali vabila, naj nam to blagohotno oprosti. Oficialnih vsprejemov na kolodvorih ne bo, ker bo popoldne skupni sprejem. Vse drugo je razvidno iz sporeda. — Odbor.

— **Stavbna zadruga »Narodni dom«** v Kranju priredi 4. avgusta v korist sklada za zidavo Narodnega doma v Zvezdi veselico, pri kateri bo svirala godba domače požarne brambe. Za zabavo bo vsestransko preskrbljeno.

— **Gorenjsko akad. fer. društvo »Vesna«** v Kranju opozarja svoje člane na redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 4. avgusta v gostilni ge. Marije Mayrjeve ob pol 10. uri dopoldne. Običajen vspeod obsega med drugimi točkami tudi predlog glede razdružitve društva. Že z ozirom na to točko pričakujemo udeležbe vseh članov.

— **Telovadno društvo »Sokol«** v Radečah pri Zid. Mostu priredi v nedeljo, dne 18. avgusta veliko veselico. Ob enem se vrši takrat okrogni zlet sokolski zagorskega okrožja. Po kratkem obstoju — dve leti je tega, odkar se je radeški »Sokol« ustanovil — nastopi lo društvo privrkat z večjo priredbo. Vkljub velikanskim zaprekam, ki so se temu društvu stavile še pred ustanovitvijo, kakor tudi pozneje — veselica ob priliki ustanovnega občnega zbora se je morala vsršiti na Štajerskem i. t. d. — se je društvo vendar toliko razvilo, da lahko nastopi javno in pokaže, kaj zmoro. Brez hrupa in vršča je uril »Sokol« svoje moči med štirimi stenami telovadnice in ni se brigal za mrzle sape, ki so vele krog njega in mu hotele uničiti mlado življenje. Prestal je vse krize in sedaj lahko pokaže sad dveletnega truda in dela. Vsak tak javen nastop pa je zvezan z gmotnimi žrtvami. In kot marsikatero društvo na Sloven-skem, tako tudi naše društvo ne razpolaga s tisočaki, da niti s stotaki in desetaki, da bi samo utrpelo vse stroške. Zato apelujemo na vse narodno čuteče Slovenstvo, zlasti iz najbližje okolice, da se veselice v kar največjem številu udeležijo. Veselica se vrši na prostem, v sredi prijaznega trga Radeče. Skrbljivo bo za vse dobrote tega življenja. Godba, ples, šotori z najraznovrstnejšimi rečmi, vrtelec itd. Natančnejši spored se objavi pozneje.

Razne stvari.

— **Sleparski bančni ravnatelj**. Ravnatelj Serioretti zavoda »banca cooperativa di Roma« je poveril 250.000 lir ter pobegnil.

— **Velika nesreča pri novi zgradbi**. Iz Varšave poročajo: V vasi Glerga se je podrla neka nova zgradba. 19 delavk in 4 mladi delavci so bili ubiti, več drugih pa težko ranjenih.

— **Velike povodnji**. V Ceserej so povodnji povzročile veliko škodo. Škoda znaša več nego 2 milijona frankov. Tudi več ljudi se je ponesrečilo.

— **Z Eiffeljevega stolpa skočila**. Iz Pariza poročajo: V nedeljo popoldne je skočila neka neznana dama s tretje etaže Eiffeljevega stolpa ter obležala na prvi etaži mrtva.

— **Protirepublikanske demonstracije na Francoskem**. V areni v Saint Molo je prišlo do protirepublikanskih demonstracij, ker je prefekt prefekt prepovedal bikoborbo in dal areno zasesti z vojaštvom.

— **Strelna**. Iz Solnograda poročajo: V nedeljo ponoči je strelna udarila v kmetsko poslopje Klein-Ullsberg v občini Goldek. Poslopje je pogorelo. Zgorelo je tudi šest oseb.

— **Napad na smodišnico**. Iz Eperjesa poročajo: Na stražo pred vojaško smodišnico je neki neznanec streljal. Krogla je letela tik vojakove glave. Vsled strela je bila alarmirana vsa straža, ki je takoj prihitela, vendar pa niso mogli dobiti napadalca.

— **Nesreča vsled električnega toka**. Iz Pariza poročajo: Na neko pločevinasto streho, na kateri so detrije telefonski delavci, je padla električna žica. Delavci so vsled močnega električnega toka padli na cesto kjer so obležali mrtvi.

— **Kamenje je deževalo**. Iz Milana poročajo: V nedeljo se je nad Pizo utrgal oblak. Cetr ure so padali majni kamenčki. To se je zgodilo vsled tega, ker je hud vihar iz suhe struge reke Secchio dvignil kamenčke ter jih nesel proti Pizi.

— **Demonstracija proti obisku nemškega cesarja**. Curiški listi poročajo o čudni, a občutni demonstraciji proti obisku nemškega cesarja. Francoski kapitalisti so kot protest dvignili iz švicarskih bank velike zneske. Samo ena banka je na ta način izgubila več nego devet milijonov.

— **Pretep pri nogometu**. Iz Dunaja poročajo: V soboto sta se pri nogometu sprla mehanik Helfigott in ključavničar Mornstein. Mornstein je potegnil nož in je Helfigotta večkrat sunil z nožem. Helfigotta so prenesli v bolnišnico, kjer je umrl. Mornstein so aretirali.

— **Živina v človeški podobi**. Iz Pariza poročajo: Ženo krošnjarja Grafeta so te dni pripeljali iz bolnišnice v stanovanje njenega moža. Graffet je bil zaradi tega tako zelo razburjen, da je bolno ženo iz postelje potegnil ter je vrzel skozi okno na cesto.

— **Boj med belimi in črnimi**. V Georgiji je prišlo do boja med belokožci in črnici. Sedem črncev je bilo ubitih, enajst črncev in štirje belokožci pa ranjeni. Več sto črncev se je oborožilo. Dva črnca so privezali na že-

lezniške tračnice, da jih je vlak povozil.

*** Tatvina pri princezinji Thurn in Taxis.** Iz Ostende poročajo: Od tatiške tolpe, ki je ukradla dragoceno princezinjo Thurn in Taxis, so aretirali štiri osebe v Ostende, tri pa v Londonu. Med sedemnajstimi služabniki princezinje je bilo več članov te tatiške tolpe.

*** Nesreča v gorah.** Iz Pariza poročajo: Belgijski inženir pl. Götthel, njegova 22letna sestra in neki francoski dijak so napravili izlet na Dauphinske alpe. Dama je naenkrat padla pri nekem prepadu. Njenemu bratu se je posrečilo, pa jo je prijel za krilo ter jo osem ur držal nad prepadom. Ko je prišla pomoč, se je pl. Götthel onesvestil od utrujenosti.

*** Nesreča na vodi.** Iz Devina poročajo: V nedeljo zvečer je zadel na Labi čon, v katerem so bile 4 osebe, ob žico neke ladje ter se prevrnil. Dve deklici in en mladenič so utonili. — Iz Pariza poročajo: V nedeljo ob pol 10. zvečer je na reki Gironde pri Bordeauxu zadel neki parnik ob čoln, v katerem je bilo šest oseb. Samo eno osebo so rešili, drugi so utonili. — Iz Kijeva poročajo: Pri regati je valovje nekega velikega parnika prevrnilo neki motorni čoln. Od 13 oseb, ki so bile v čolnu, jih je utonilo deset.

*** Kulturni dokument iz Nemčije.** V inšeratnem oddelku lista »Berliner Lokalanzeiger« je bilo pred kratkim sledeče naznailo: »Krvnik Kraut prodaja za 85 mark klado za morišče s potrdilom, da sta bili na tej kladi umorjeni dve osebi, potem krvniško sekuro, železne okovi z verigo, svojo fotografijo. Nakup je posebno primeren za gostilničarje.« To naznailo je pač višek pruske kulture. Za 85 mark se dobi torej tla, sekira, železne okove in površje slika one nežne duše! Zagovorniki smrtno kazni so zašli res v čedno družbo.

*** 117 dreadnoughtov.** Med rusko japonsko vojno so izdelali na Angleškem prve načrte za dreadnoughte in v juniju 1912 je izgotovljenih ali vsaj blizu izvršitve 117 dreadnoughtov! Angleži imajo 17 že dodelanih, 10 še ni opremljenih in 5 dreadnoughtov grade. Nemci imajo 21 dreadnoughtov; 10 dodelanih, 7 še ni opremljenih, 4 grade. Družene države imajo 8 dreadnoughtov, Francoska ravno toliko, Rusi imajo 7, Italijani 8 in Japonci 9 dreadnoughtov. Avstrijsko-Ogrska, Argentinijska in Brazilija imajo po dva. V Avstriji grade dva nova, v Braziliji enega. Španci imajo dva. Čile in Turčija gradita vsaka po dva. Vse te države imajo skupaj 117 dreadnoughtov, ki ne veljajo nič manj nego eno milijardo dolarjev.

*** Organizacija letalcev.** Razvoj časa sili na vseh poljih gospodarskega življenja k organizaciji. Zda pozivlja v plantičem oklicu znani francoski aviatik Alfred Leblanc svoje poklicne tovariše, da se organizirajo v zvezi zračnih pilotov, ki bo branila in pospeševala gospodarske interese francoskih zrakoplovcev. Vstop je prijavilo že veliko število letalcev. Tisti lepi dnevi, ko so si letalci v par mesecih z drznimi poletji prisvojili lepo premoženje, so že davno minili. Leblanc toži, da dobi danes letalec, ki pogumno tvega svoje življenje, le malo odškodnino za svoje delo in za visoke izdatke, v mnogih slučajih pa si mora letalec trpko dejati, da honorarji niti njegovih izdatkov niso pokrili. »Obetajo nam zlate gore in čudeže, če bi pa se imeli ti čudeži udeležiti v obliki obračunov, tedaj zbeže z mošnjami. Če se letalci proti temu ne bore, bodo kmalu prisiljeni, da se odrečejo svojemu elementu in se oprimejo drugih izdatnejših poklicev. Porabimo navdušenje množice za letalno umetnost. Vsako obotavljanje bi bilo uničujoče!« Kadar se letalci organizirajo v skupni zvezi, predložijo mestom in podjetnikom svoje zahteve. Zveza pa bo s pomočjo vplačanih prispevkov lahko ustanovila šole za letalce, bo izobrazila novo generacijo letalcev in v ustanovitvi pokojninskega in nezgodnega sklada skrbela za to, da je izvrševanju svojega poklica ponesrečeni letalci ali njih potomci ne bodo izročeni bedi ali navezani na zasebno milodarnost.

*** Nesrečno naključje.** V Frankobrodskem drevoredu v Berolinu se je odigral v petek jako humorističen dogodek, ki ga je povzročila ljubosumnost. V Weberstrasse stanujoča prodajalca Z. se je zvečer na sprehodu seznanila z nekim gospodom. Ta, tovarnar J., je oženjen. Ker bi se morala v petek vrniti njegova soproga iz morskega kopališča, se je hotel v četrtek zvečer še nekoliko pozabavati. In tako je povabil gospodično Z. na sestanek. Napravila sta izlet v Muggelsee. Zvečer sta šla v neki vrtni lokal. Ker pa nista hotela sedeti med veliko množico gostov, sta sedla na neko samotno klop, ki je bila obdana z vrvjo. Ljudje so jih sicer nekoliko postrani gledali, toda zaljubljenca se nista zato zmenila. M

petek se je tovarnarjeva soproga vrnila. Se zvečer je naenkrat interpelirala soproga, zakaj je njegova suknja in njegove hlače umazane od sveže barve. Sprogr se je kmalu izgovoril. In soproga je sama nesla obleko kemično snaziti. Ko pride k snazilcu oblek, prinese slučajno tudi neko mlado, lepo dekle snaziti svojo obleko, ki je imela podobne madeže kakor obleka njenega soproga. Ženi se je to zdelo precej sumljivo. In tako je začela izpraševati dekleta, kje je dobila te madeže. Dekle ji je pa k nesreči vse povedala. Tedaj pa pri me gospa G. svoj dežnik ter začne pretepiti zapeljivko svojega moža. Kaj se je potem zgodilo v stanovanju tovarnarja G., o tem ne poročamo.

*** Prve ure v ječi.** Bivši kazniški nadzornik I. Schiwek je izdal knjigo, v kateri pripoveduje svoja opazovanja na jetnikih. V knjigi je najbolj pretresljivo ono poglavje, ki pripoveduje o prvih urah, ki jih prebije kaznenec v zaporu. V teh urah občuti najhujše globoki prepad med življenjem v svobodi in za temnim zidovjem. Večina kaznenecov gre precej ravnodušno po izrečni obsodbi v zapor, ker so se že med preiskovalnim zaporom nekoliko privadili misli, da bo treba več ali manj časa živeti daleč od sveta. Vendar je pa tudi mnogo takih, katerim je »ta pot težja, kakor marsikateremu roparskemu morilcu pot na morišče.« Silno je pretresljivo obnašanje onih, ki morajo kar nenadoma v preiskovalni zapor. Med aretacijo, zaslišavanjem in sprejetjem v zapor so imeli precej malo časa, da bi razmišljali o svojem žalostnem položaju. V tesni, samotni celici se zbude iz omamljenja in naenkrat spoznajo popolnoma jasno svoje stanje, ves obup izbruhne z največjo silo. »Grozno je, opazovati te nesrečneže. Nekateri se vedejo kakor divje zveri. Žalostno je, da nekateri napačno tolmačijo to vedenje in kaznujejo obtoženca.« Nekateri pa sede po cele ure kakor bi bili okameneli. Drugi jokajo in obtožujejo samega sebe kar najhujše. Največ jih pa zatrjuje, da so nedolžni. Zopet drugi mislijo v svojem obupu le na svoje, katerim delajo toliko skrbi in žalosti. Prva noč je za vsakega, ki je v preiskovalnem zaporu, najstrašnejša. Matere kličejo kakor blazne svoje otroke. V prvem obupu poskuša marsikateri izvršiti samomor, zato opazujejo uradniki vsakega novega kaznenca najbolj vestno prve ure. Pri mnogih, ki so razdvojeni sami s seboj in s svetom, učinkuje prijazna beseda ali sočutje nadzornikovo in paznikovo čudovito. Dostikrat zadostuje, da se mu stisne le roka. A tudi knjige so dostikrat najboljši tolažnik. Nočnih ur se boje kazenci najbolj. Knjiga jim olajša zdato le mučne ure.

Razprava proti atentatorju Jukiću.

(Telefonsko poročilo.)

V Zagrebu, 30. julija. Današnja torkova obravnava je trajala do 3/4, na 3. popoldne. Koncem zaslišanja Gijura Cvijića je došlo do senzacionalne konstatacije, da je Cvijić podpisal zapisnik o svojem zaslišanju na sodišču, ne da bi mu dali ta zapisnik preje prečitati. Cvijić je izjavil, da preiskovalni sodnik ni hotel uvaževati njegovih popravkov, ko je zapisnik narekoval svojemu pisarju, da pa si on — Cvijić je deček 15 let — ni vedel in znal pomagati. Prav tako se je z njim postopalo tudi pri policiji, kjer ga je zasliševal namestnik — državnega pravdnika Urbani. (Senzacija med občinstvom.)

Končno je Cvijić še izjavil, da manjka v zapisniku njegova izpoved, da se je na vse načine trudil, da bi Jukića, ko se je vrnil iz Belgrada, odvrnil od atentata. (Zagovornik dr. Budisavljević: »Ta stavek je gotovo samo slučajno izostal! Smeh v auditoriju.)

*** Zagreb, 31. julija.** Početkom današnje obravnave je Jukićev zagovornik dr. Prebeg zaprosil naj predsednik dožene. 1. Dali je bil Jukić v resnici med zasliševanjem pri preiskovalnem sodniku vklejen na rokah in nogah in dali je res, da so ga z glavo butali ob tla. 2. Dali je res Jukićeva celica tapacirana brez vrat in opremljena z mrežo? 3. Dali je res preiskovalni sodnik takoj po izvršenem atentatu izvršil lokalni ogled, dasi je bil nato Jukić še 14 dni v policijski preiskavi in 4. Dali je res, da so zapisniki preiskovalnega sodnika samo verne kopije zapisnikov narejenih pri policiji?

Nato se je dvignil drž. pravdnik dr. Marković ter izjavil, da je bil Jukić zato vklejen, ker so se bali, da bi ušel. Na ostala izvajanja dr. Prebega drž. pravdnik ni reagiral.

Predsednik Vendlar je izjavil, da se bo o stvari dal poučiti in bo nato odgovoril na vprašanja, stavljena po dr. Prebegu.

Nato se je nadaljevalo zaslišanje Gijura Cvijića. Drž. pravdnik je skušal z raznimi vprašanji na obtoženca dokazati, da si Cvijić v svojih izpovedbah nasprotuje. Cvijić je med drugim še izpovedal, da je njegova družba, v kateri se je nahajal tudi Jukić pač govorila in razpravljala o organizaciji narodno ujedine, vendar pa ni nikomur izmed njih prišlo na misel, da bi na Hrvaškem osnovali kakšno slično organizacijo.

Na vprašanje zagovornika dr. Thalerja, kako se je vodila preiskava proti njemu, je Cvijić izpovedal, da so njega zasliševali nepretrgoma 30 ur. Nekoč so ga zasliševali od 9. zvečer pa do 1. ponoči. Zasliševal ga je namestnik državnega pravdnika Urbani, a tudi sam državni pravdnik dr. Marković. (Velikanska senzacija.)

Državni pravdnik dr. Marković je bil radi tega razkritja v veliki zadregi. Sprva je tajil, da bi bil sam zasliševal. Potem se je vdal v toliko, da je bil pri zasliševanju res navzoč, nazadnje pa je vendarle priznal, da je Cvijića v resnici tudi sam zasliševal.

Cvijić je tekom svojega nadaljnega zaslišanja poudarjal, da je bil prepričan o tem, da je Jukić abnormalen. Da je jel dvomiti o Jukićevi normalnosti, zato je imel več razlogov. Ko je Jukić v Tuškancu skrnil iz Belgrada prineseno bombo, jo je položil v duplino vrbe tako, da jo je lahko že vsakdo takoj s ceste opazil, kar bi gotovo popolnoma normalen človek ne storil. Takisto bi popolnoma normalen človek prav gotovo ne pripovedoval vsakomur o svojem zamišljenem atentatu, kakor je to storil Jukić. Zato so Jukića vsi, ki so ga poznali in z njim občevali, smatrali za neresnega.

Na vprašanje zagovornika je Cvijić priznal, da vzdržuje s svojo bomo plačico — Cvijić je stavni praktikant, deček 15 let — svojo mater. Na vprašanje dr. Prebega, kar je pravzaprav za stenevaško republiko, je Cvijić pripovedoval, da je Jukić dajal svojim prijateljem in znancem razne naslove in dostojanstva v svoji bodoči stenevaški republiki. Tako je na primer imenoval Bubića kot člana klerikalnega društva »Domogaja« za »škofa.

Dr. Prebeg: Koga pa je imenoval za kralja v tej republiki? Cvijić: Komisarja Cuvaja. (Smeh po dvorani.)

Ko je Cvijić pripovedoval kako je bil Jukić smrtno zaljubljen v neko dekletko v Stenjevcu se je dvignil zagovornik dr. Prebeg ter naznail, da se mu je pravkar sporočilo, da je Jukić v ječi (razprava se namreč vrši v Jukićevi nenavzočnosti) napravil takšen izgred, da je vodja jetnišnice sam ukazal, da se Jukiću obleče prisilni jopič. Zagovornik je končno predlagal naj se senat z izvedenci napoti v Jukićevo celico, da se prepriča, če je ono, kar je navedel, resnica.

Predsednik je temu predlogu ugodil ter prekinil razpravo za četrte ure.

Med tem se je komisija napotila v Jukićevo celico.

Po odmoru je bil zaslišan tretji obtoženec Avgust Cesarac.

Cesarac je 18 let star, rodom iz Zagreba, učenec 8. razreda realne gimnazije, slab dečko, navidezno tuberkulozen, ki govori s tihim, slabim glasom.

Predno je sodišče pričelo z zasliševanjem Cesarca, je zagovornik dr. Prebeg stavil vprašanje, kaj je komisija dognala v Jukićevi celici.

Predsednik je na to odgovoril, da so psihigatrični izvedenci Jukića videli, in da bodo že podali svojo sodbo o njem.

Cesarac je nato obširno slikal svoje odnose z Jukićem. Rekel je med drugim:

Vsem nam je bil Jukić simpatičen, pred vsem pač zaradi njegove burne preteklosti. V dobi srednješolske stave je nam mnogo pripovedoval, kako bi bilo potreba odstraniti razne mogotce. Takrat smo njegove načrte večinoma odobraval. Kasneje pa smo uvideli, da so taki načrti naravnost blazni, ker bi premenili v slučaju, da se izvrše, samo osebe, ne pa sistema. Zato smo potem Jukićeve načrte odločno odklanjali. Cesarac je nato pripovedoval, kako silno je vplivala na Jukića vest o Kovacevem poskusnem atentatu na grofa Tiszo in kako se Jukić ni mogel ubraniti, da bi ne poskusil izvršiti svoj, že dolgo zamišljen atentat. Ko je Jukić atentat izvedel, ni nihče izmed njegove družbe tega dejanja odobral.

Predsednik: Kako pa, da ste Jukića vedno spremljali in bili v njegovi družbi? S tem ste vendar njegove načrte odobraval.

Cesarac: Saj so ga spremljali tudi detektivi. Ali so potem tudi ti odobraval njegove načrte?

Državni pravdnik: Rekli ste tudi, da ste Jukića svarili in odgovarjali, naj ne izvrši atentata.

Cesarac: Res, odgovarjal sem mu, naj atentata ne izvrši. Stori pa sem to s težkim srcem, ker sem bil prepričan, da je stanje na Hrvaškem res obupno in neznosno.

Ob pol 1. je predsednik prekinil razpravo ter odredil polurni odmor. Po odmoru je bil zaslišan oče ustreljenega redarja Borščaka.

Izjavil je, da mu je bil sin edina opora in podpora, da mu je pošiljal mesečno 40 kron ter da zahteva 4000 kron odškodnine.

Nato je sodišče jelo zasliševati Dragotina Bubića, 16 let starega, gojenca 1. letnika učiteljskega, rojenega v Garešnici.

Bubić je izpovedal skoro konformno s Cvijićem in Cesarcem.

Telefonska in brzojavna poročila.

Slovensko moško učiteljske v Gorici.

Gorica, 31. julija. V italijanskih merodajnih krogih cirkulira vest, da je naučni minister Hussarek obljubil nekemu italijanskemu državnemu poslancu, da se s šolskim letom 1914/15 premesti c. kr. slovensko moško učiteljske iz Gorice v Solkan.

Imenovanje v sodni službi.

Dunaj, 31. julija. Sodni svetnik Gvidon Visconti v Celovcu je imenovan za višjega sodnega svetnika v Celju, namesto Garzarolija, ki je imenovan za sodnega predsednika v Novem mestu.

Obisk kralja Petra na avstrijskem dvoru.

Dunaj, 31. julija. Neka tukajšnja korespondenca javlja, da srbski kralj Peter obišče sredi meseca oktobra t. l. cesarja Frana Josipa I. na Dunaju.

Dunaj, 31. julija. »Neues Wiener Tagblatt« javlja, da ne vedo v merodajnih krogih na Dunaju prav ničesar o kakem obisku kralja Petra na avstrijskem dvoru.

Črnogorski princ v Dalmaciji.

Cetinje, 31. julija. Kraljevič Mirko se preko poletja nastane v Bjeli pri Ercegnovem.

Dogodki na Turškem.

Carigrad, 31. julija. Zbornica je votirala vladi zaupnico vkljub temu, da je bila izjava, ki jo je vlada podala v parlament, naperjena naravnost proti mladoturški stranki. Navzlic temu vstraja vlada pri svojem sklepu, razpustiti parlament in sicer pod pretvezo, da je večina, s katero je bila sprejeta zaupnica, preneznatna in da vsled tega mora zaprositi sultana, da odloči med vlado in parlamentom.

Carigrad, 31. julija. Ekumenski patrijarh Joakim I. je podal svojo demisijo.

Solun, 31. julija. Z ozirom na množice se atentate na železnico v Makedoniji in Stari Srbiji, je vlada sklenila organizirati posebno železniško stražo ter utrditi železniško progo z vojaškimi kulami.

Solun, 31. julija. Iz Bitolje je došla posebna albanska deputacija, ki ima nalogo osebno vplivati na albansko prebivalstvo, naj se udeleži po svojih delegatih albanske narodnega kongresa, ki se ima vršiti v Prištini.

Bitolj, 31. julija. V hiši stotnika Adila je eksplodirala bomba. Škode ni napravila druge, kakor da je raznesla hišna vrata.

Skoplje, 31. julija. Ljudska množica v Kilijanu je s silo otvorila vrata sodnih zaporov in osvobodila vse jetnike.

Cetinje, 31. julija. Iz Skadra poročajo, da se je vršila krvava bitka med albanskimi uporniki in vojaštvom pri Selcah. Vojaštvo se je z velikimi izgubami moralo umakniti.

Detronizacija sultana Mehmeda?

Pariz, 31. julija. »Eho de Pariz« javlja, da se vrše med Berolinom in Dunajem velevažna pogajanja, ki se tičejo slučajja, da bi bil sedanji turški sultan Mehmed V. odstavljen in nadomeščen s prejšnjim sultanom Abdul Hamidom.

Albanci za Abdul Hamida.

Skoplje, 31. julija. V nekem selu pri Prištini so imeli albanski voditelji zborovanje, na katerem so baje sklenili zopet posaditi na prestol prejšnjega sultana Abdul Hamida.

Velik požar na Ruskem.

Petrograd, 31. julija. V Krivem Rogu pri Jekaterinoslavu je izbruhnil velik požar, ki se rapidno širi. Med prebivalstvom vlada velika panika, podrobnosti še niso znane.

Smrt kardinala.

Kolonijska, 31. julija. »Kölnische Volkszeitung« javlja, da je ob 11. uri 30 min. zvečer umrl kardinal nadškof dr. Fischer.

Odvzet red.

Rim, 31. julija. Uradni list poroča, da je kralj 23. julija podpisal dekret zunanega ministra, s katerim se odvzame avstrijskemu ministerialnemu tajniku Leopoldu baronu Chlumeckemu red sv. Mavricija in Lazarja, ki mu je bil podeljen l. 1903. Vzrok temu je ta, da je baron Chlumecky napisal v »Oesterreichische Rundschau« članek, v katerem sramoti italijansko armado.

Španski kralj v Parizu.

Madrid, 31. julija. Kralj Alfonz je danes odpotoval v Pariz.

Nemiri na Španskem.

Madrid, 31. julija. Vlada je prepovedala vse shode ob priliki obletnice Ferrerjeve smrti. V svobodni-selnih krogih je zavladalo radi tega veliko razburjenje. V raznih krajih je prišlo do krvavih spopadov med množico in vojaštvom.

Požar v Arhangelsku.

Arhangelsk, 31. julija. Pilarna in skladišča velike lesne trvdke Čudinov so pogorela. Skode je 1 in pol milijona rubljev ali 3 milijone 750 tisoč kron.

Nemčija, najmočnejša sila na morju.

London, 31. julija. Angleški listi javljajo, da namerava Nemčija zgraditi 9 novih velikih bojnih ladij in izjavljajo, da bo na ta način Nemčija leta 1914. na morju prekosila celo Anglijo.

Novi japonski cesar.

Tokijo, 31. julija. Včeraj je zasedel prestol novi cesar Jošohito, ter prisegel na ustavo.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali za »Ciril-Methodovo družbo«: Alojzij Randl, postajenačelnik v Grobelnem K 10—, mesto venca na krsto ponesrečenemu sošolcu Fr. Koršču; Kuhar Anton, učitelj v Trbovljah K 11—, pošlje učiteljski zbor dekličke in deške ljudske šole v Trbovljah II., mesto venca na grob gospe A. Windischerjeve matere tovaršice gđc. Miši in izreka objednem rodbini Windischerjevi iskreno sožalje in Anton Bregar iz Gradca pri Litiji K 180, zbral g. Fr. Pustoslemšek v Moravčah, ker ni hotela neka zagrizena nemčurka darovati ene krone. Skupaj K 2280. Živeli nabiralci in darovalci!

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 27. julija: Matija Sušteršič, ubožec, 71 let, Stara pot 3. — Albina Sernjak, hči tovarniškega delavca, 3 leta, Trnovski pristan 36.

Dne 28. julija: Andrej Jeras, delavec, 80 let, Radečkova cesta 11. — Marija Podkrajšek, žena poštnega oficijanta, 31 let, Kongresni trg 6.

Dne 29. julija: Alojzija Windscher, c. kr. davkarja vdova, 59 let, Sv. Petra nasip 49. — Josip Pospišil, sin kleparskega mojstra, 9 mesecev, Opekarska cesta 26. — Ivan Masterl, tovarniški delavec, 35 let, Radečkova cesta 11. — Ivan Trampus, krošnjar, 67 let, Radečkova cesta 11.

Dne 30. julija: Ciril Pirnat, sin paznika prisilne delavnice, 7 dni, Cesta na Kodeljevo 3.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domaćega zdravila, katero se da tako mnogostransko porabiti, nego »Mollo-vo francosko žganje in sol«, ki je takisto bolesto utušujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, kako to zdravilo vpliva na mišice in živce krepljeno in je zatorec dobro, da se priliva kopelimi. Steklenica K 2.—. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je zahtevati izrecno MOLL-ov prepart, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 18

Za otroke Odlično živilo za drave slabotne, v razviku zaostale otroke vsake starosti. Pospešuje tvoritev mišic in kosti, zadržuje in odstranja kakor nič drugega drisko, bledanje, črevesni katar itd

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 31. julija 1912.

Termin.

Pšenica za oktober 1912. . . za 50 kg 11/47
Pšenica za april 1913 . . . za 50 kg 11/79
Rž za oktober 1912 . . . za 50 kg 9/31
Oves za oktober 1912 . . . za 50 kg 9/48
Koruza za julij 1912 . . . za 50 kg 8/91
Koruza za avgust 1912 . . . za 50 kg 8/90
Koruza za maj 1913 . . . za 50 kg 7/45

MOJ STARI

nazor je in ostane, da proti prihaju, prezgodnjemu osivenju in izpadanju las kakor sploh za racionalno negovanje las ni boljšega sredstva nego svetovnoznani Bay-rum s konjičkovo, znamko lesen konjiček tvrdke Bergmann & Co., Decin n. L. V steklenicah po K 2— in 4—, se dobiva po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah.

Gorzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Pradni kurzi dunajske borze 31. julija 1912

Motiv	Dezert	Diagona
1. srebrna renta	87—	87-20
2. srebrna renta	90-20	90-40
3. avstr. krona renta	87—	87-20
4. avstr. krona renta	87-15	87-35
5. avstr. krona renta	93-50	94-50
6. avstr. krona renta	90-65	91-65
7. avstr. krona renta	—	—
8. avstr. krona renta	—	—
9. avstr. krona renta	—	—
10. avstr. krona renta	—	—
11. avstr. krona renta	—	—
12. avstr. krona renta	—	—
13. avstr. krona renta	—	—
14. avstr. krona renta	—	—
15. avstr. krona renta	—	—
16. avstr. krona renta	—	—
17. avstr. krona renta	—	—
18. avstr. krona renta	—	—
19. avstr. krona renta	—	—
20. avstr. krona renta	—	—

Meteorološko poročilo.

Izid nad morjem 300-2 Srednji tlačni tlak 30-76 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
2. pop.	732-8	23-0	sl. zah.	oblačno.
9. zv.	733-8	19-7	sl. zah.	—
7. zj.	735-7	16-9	sl. jug	del. jasno

Srednja večerajšnja temperatura 20-2°

mm. 19-8° Padavina v 24 urah 25-4 mm.

Društvo tiskarjev na Kranjskem naznanja žalostno vest, da je preminul njegov član

Zmagoslav Starin
črkostavec

danes v torek, dne 30. t. m.
Pogreb boče v četrtek, dne 1. avgusta ob 3. uri popoldne iz deželne bolnice.

Ljubljana, 30. julija 1912.

V najem ali na račun se išče

dobro idoča

2654

gostilna

Ponudbe je poslati pod:

Gostilna pošto ležeče, Ljubljana.

Kot prodajalka

špecerijske ali mešane stroke

iščem službe.

2693

Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«

Išče se soba brez oprave

v pritličju ali v prvem nadstropju, s posebnim vhodom, v bližini pošte, sodnije ali gledališča.

2686

Ponudbe upravnistvu »Slov. Naroda«

Redka prilika! Redka prilika!

Zelo dober pianino

se po ceni proda na voglu Sv. Petra ceste, vhod Radeckega ceste 2, L. nadstr.

Hlev za več konj

s šupo in podstrešjem za seno se odda s 1. ozir. 8. avgustom 1912.

Poizve se na Rimske cesti št. 19.

Stanovanje

z 2 sobama, s pritlikinami in vrtom se odda takoj.

2692

Vpraša se Vodovodna cesta 28.

J. Zamljen

čevljarški mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarška dela do najfinije izvršitve in priporoča svojo zalogo storjenih čevljev.

Izdružuje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera iprposlan čevlj.

245

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljša priznana

Tanno-chinin tinktura

za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 krono.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specijalit. najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran. Jožefovega jubi. mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

V nobeni škodelici ne sme manjkati pravi : Franckov : kavini pridatek,

on daje kavi slast, moč in lepo barvo. —

708—II.

Kakovost vsebuje: izdatnost, okusnost in nizko ceno.

Tovarna v Zagrebu.

Kavarniškega vajenca

iz boljše hiše

sprejme takoj kavarna, Central.

Po ceni se proda

2490

posestvo

v bližini Dobrne na Štajerskem s stalno dobro vodno močjo; v bližini se bo izdelala železnica; pripravno za povečanje mlina in nove žage; močno zidana in dobro ohranjena hiša, z lepo kletjo, sadnim vrtom, travnikom in njivami. — Vpraša se: Celje, Gosposka ulica št. 17, II. nadstr.

Najboljša in najzdravejša

barva

za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje svim in pordečim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Poulične šminke in puder najfinije po zmernih cenah.

Močni salon.

Castilim damam priporoča

kloubuke

le najfinjšega črva

Ica Skot-Vanek

26

Jož Frančo.

Šatni kloubuki vedno pripravljeni. Tako tudi venci s trahovi in razne cvetlice.

doma izdelane.

Tapetnik

Dragotin Puc

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 16

na dvorišču, levo

3856

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Velika izber zgotovljenih

divanov

otomanov in modrocev.

kontoristinja

z daljšo pisarniško prakso, večja slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. — Ponudbe z navedbo referenc naj se pošljejo pod:

„poštni predal št. 54“ Ljubljana.

V najem se odda

dobro idoča

2651

gostilna

na Dolenski cesti pri „Kramarju“ s 1. septembrom 1912.

Natančna pojasnila se izvejo pri gosp. Josipu Plankarju na isti cesti.

Drva

mehka in trda, (suha); radi pomajnkanka prostora znižane cene. Dostavijo se na zahtevanje tudi na dom.

Parna žaga SCAGNETTI, za skla- diščem državnega kolodvora. ::

Zakonska brez otrok, v gostilniški stroki dobro izurjena,

iščeta za takoj ali v teku do 1. novembra v Ljubljani v najem

vinotoč ali gostilno

na račun.

Sprejmeta tudi primeren prostor za ureditev vinotoča ali manjše gostilniške prostore s pohištvo ali brez pohištva.

Takojšne ponudbe na

„Mestno posredovalnico za delo in stanovanja“ v Ljubljani. ::

Lepo stanovanje

s 5 velikimi sobami, kopalno sobo in potrebnimi pritlikinami, s porabo vrta se odda prav blizu Tivoljskih nasadov za avgust.

Eventualno tudi

hlev za 3 konje.

Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Za večje podjetje v Ljubljani se išče spreten, samostojen

korespondent

zmožen slovenske in nemške steno-grafije in strojepisja. Ozira se le na boljše moč z daljšo pisarniško prakso. Prednost imajo večji lesne trgovine.

Istotam se sprejme starejša go-spedična kot

kontoristinja

z daljšo pisarniško prakso, večja slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. — Ponudbe z navedbo referenc naj se pošljejo pod:

„poštni predal št. 54“ Ljubljana.

Spretni zastopniki

za provizijsko prodajanje živalnih strojev na zmerna delna odplačila sprejme J. Kšmesch, veletrgovina s živalnimi stroji, Praga, Šmichov 595.

2570

Išče se stanovanje

z novembrom z dvema sobama in pritlikinami za dve osebi v bližini realke. — Ponudbe pod „blizu realke“ upravnistvu »Slovenskega Naroda«.

2665

Proda se blizu Celja, koncem mestnega parka

nova hiša z vrtom

za 7000 K. Ceno se tudi dobi večji ali manjši stavbni prostori v Gaberjih pri Celju poleg tovarne. — Natančneje pri lastniku, Dolinar, Celje.

2496

Moderno

2245

stanovanje

s 4 oziroma 5 sobami in drugimi pritlikinami se odda za avgustov rok Poljanska cesta št. 22.

Samostojen

2666

korespondent

izvežban tudi v drugih strokah pisarniškega poslovanja,

želi službe.

Izpričevala na razpolago. — Ponudbe pod „A. R. 42“ upravi »Slov. Naroda«.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron.

273

Stanovanje

s 3 sobami s pritlikinami s posebnim vrtom in paviljonom

se odda za avgustov ali novembrov termin

na Kuhovi cesti št. 21 v I nadstropju. Tam je tudi prosto stanovanje 1 soba in kuhinja v podstrešju.

Stavbne parcele

na Dunajski cesti v Ljubljani pred delavskimi hišami in na Glincih takoj ob mestni meji na Tržaški cesti, vse z najlepšo lego so po izbiri za primerne cene

na prodaj.

Več se poizve pri lastniku Jos. Tribuč, na Glincih 37.

2416

Mesto vsakega posebnega naznanila.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena mati, stara mati in tašča, gospa

2691

Marija Seunig

zasebnica

danes zjutraj ob 4. uri, v starosti 86 let, previdena s tolažili svete vere, mirno in udano preminila.

Pogreb nepozabne rajnice se vrši v petek, dne 2. avgusta t. l. popoldne ob 5. uri iz hiše žalosti, Marijin trg št. 2 na pokopališče k Sv. Križu.

Posmrtni maše brale se bodo v raznih cerkvah. Bodi ji prijazen spomin!

V Ljubljani, dne 31. julija 1912.

Žalujoči ostali.

Venci se na željo rajnice hvaležno odklanjajo.

Prvi slovenski pogrebni zavod Josip Turk.

Pozor! Dobra vina! Pozor!

Zaradi oddaje restavracije

prodam vso zalogo vina

več 100 hektolitrov sromeljčana, dolenjca in drugo vino po nakupnih cenah.

Vino oddam hodi v Ljubljani in transito.

2450

Jos. Schrey, restavrator na južnem kolodvoru v Ljubljani.

Priporočamo našim
:: gospodinjam ::

KOLINSKO CIKORIJO

iz **edine** slovenske
 tovarne v Ljubljani

P. n. gg. sodavičarjem

priporoča svoje prvovrstne sadne arome in izvlečke (brez dodatka kemičnih ali sintetičnih primesi) za izdelovanje izbornih šumečih limonad kakor: peneča jagodovka, jabolčni biser, kristalna citronada, malinovka itd. Pri naročilih najfineše kakovosti naj se navede varstvena znamka „Zlatocvet“. Z odličnim spoštovanjem 2689

Potnik Srečko destilacija rastl. in sadnih arom ter ekstraktov itd., Ljubljana, Slomškova ul. 27.

Vodne elevatorje

črpalnice na vrtilni za vodnjake kakor tudi črpalnice za vodo, ročni in strojni obrat, motorje na veter, topli zrak, plin, petrolej in bencin. Izdeluje najceneje **L. K. Rudolf** c. kr. dvor. tat. v Piznu

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

ohlastveno koncesijonirana prodaja strupov 2798 v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 5.

Temnica na razpolago. Zunanja naročila z obratno pošto. Zahtevajte cenike!

Prednaznani. * Kavarna „Central“

Dne 1. avgusta t. l.

prvi koncert

nanovo pridobljenega damskega elitnega orkestra Anny Rittsteiger z Dunaja

Z velespoštovanjem 2672 **Stefan Miholič**, kavarar

Svetovna znamka

LAURIN & KLEMENT

d. dr. v Mladi Boleslavi

AVTOMOBILI

Zastopnika: Nikodem & Wetzka — Gradec.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič 2377

Ljubljana, Mestni trg št. 5

naznanja okasijsko prodajo

poletnih oblek in slamnikov za gospode in dečke, ter poletne damske konfekcije z globoko reduciranimi cenami.

Anton Kovačič

tovarna peči in štedilnikov

Vič pri Ljubljani 14.

Priporoča se sl. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela.

Naročila se sprejemajo tudi v Ljubljani v gostilni g. Kovačiča, Sv. Jakoba trg 5.

St. 17.476.

Razpis.

Za razširjenje in predelanje vodo- voda v Selcih, obč. St. Peter na Krasu

na 5069 K 34 h proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen proračuna naj se predložijo do 17. avgusta t. l. ob 12ih popoldne podpisane deželni odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatene z napisom: „Ponudba za prevzete razširjalnih del pri vodu- vodu v Selcih“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

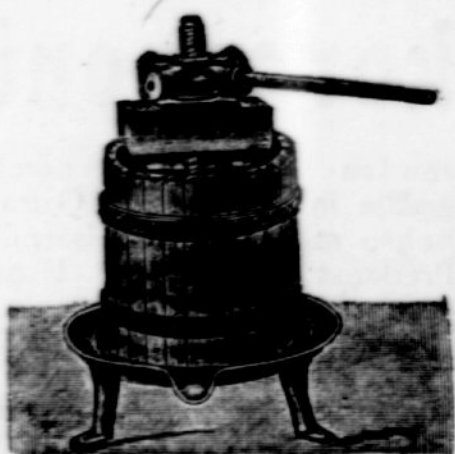
Proračun in stavbni pogoji se dobe pri deželnem stavbnem uradu v navadnih uradnih urah za znesek 1 K 50 h.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 27. julija 1912.

Kmetovalci, posestniki pozor!

Mlatilnice za ročni pogon ter pogon s silo, navadne in kombinirane čistilno pripravo, mlinci za sadje, za moko in za šrotati, stiskalnice za grozdje in seno, gepeljni, slamorezalnice, motorji znamka IEC in kotle za žganjekuho, ter sploh vse poljedelske stroje najboljše sestave, zajamčeno brezhibnega delovanja, v največji izbiri ter po najzmernejših cenah dobavlja obče- znana tvrdka

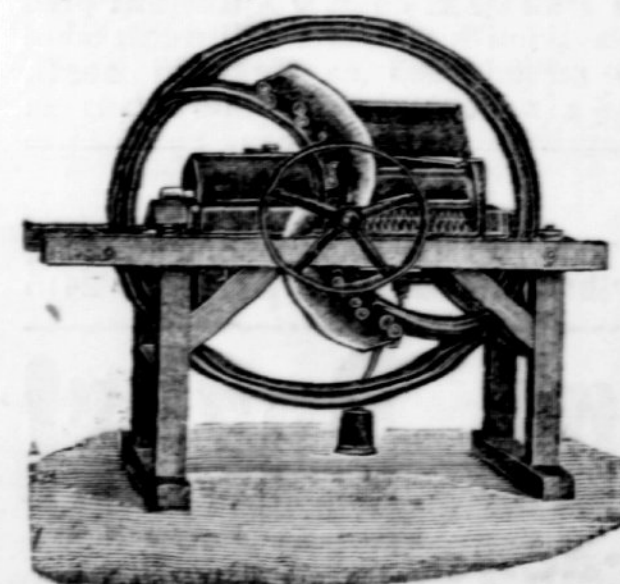
s poljedelskimi stroji in železnino

Fr. Stupica

Ljubljana, Marije Terezije cesta 1.

Največja zaloga orodja in želez- :: nine ter stavbnega materiala. ::

Proračuni, ceniki in obisk zastopnika na željo brezplačno

Velika zaloga najmodernejših slamnikov. **Klobuke** cilindre in čepice v najnovejših fazonah in v veliki izbiri priporoča **IVAN SOKLIČ.** Pristni Panama-slamniki od 9 K do 50 K.

Izposojevanje koles.

Ana Gorec

Ljubljana,

Marije Terezije cesta 4. (Pri novem svetu).

Trgovina s kolesi in njih deli.

Izposojevanje koles.

Najboljše pneumatike.

Od dobrega najboljšiše!

Singer Ko. deln. družba šiv. strojev

Ljubljana, Sv. Petra cesta 4. Kranj. Kočevje. Novo mesto.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

Pod Trančo. 48

Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanje sopkov, vencev, trakov itd.

Okusno delo in zmerne cene

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

:: TEHNIČNI BIRO IN STAVBNO PODJETJE ::

Resljeva cesta št. 26 (poleg plinarne)

IZDELUJE:

Resljeva cesta št. 26 (poleg plinarne)

Beton * železobeton
 * mostove * stropne *
 dvorane * zazidke
 ::::: turbin. :::::

Strokovna izvršitev
 vseh vrst načrtov *
 prevzete zgradb *
 : tehnična mnenja.

Vodovodi * elek-
 trične centrale * tur-
 bine * mlini * žage *
 ::::: opekarne in :::::

moderne apnenice.
 * * *
 Obisk strokovnih
 inženirjev na željo.